

DIDZA' BSÖLĒ'Ē PABLO YÖDZ ROMA

**Pablo rugapë' Dios bunách
queë' Cristo nacu'ë Roma**

1 Neda', Pablo, naca' bönni'
nada'u queë' Jesucristo len
gbaz queë', le bulidzë' neda' Dios
len gröczë' neda' quië guna' lban
qui didza' dxi'a queë'.

²Dza ni'të gzxi' lu në'ë Dios
gsölë'ë queëru' didza' dxi'a na'. Gnë'
cni len rú'acquë' bönni' glu'ë didza'
uláz queë', ati' lequë' guluzujë' lei
lu guich la'y queë' Dios. ³Guluzujë'
lu guich yúgu'të le ral-la' gunë'
Zxi'në' Dios, Nu na' nac Xanru'
Jesucristo. Lu yöl-la' bunách queë'
naquë' zxi'n xsoë' David, ⁴san ca
nac bö' nacczë', le nac la'y, nac bë'
naquë' Zxi'në' Dios, len napsquë'
yöl-la' huac. Nac bë' naquë' cni le
bubanë' lu yöl-la' gut. ⁵Ni'a qui le
benë' Jesucristo ruzi'ru' xbey le
ruzá' ladxë'ë queëru' Dios ati' benë'
ga naca' gbaz queë' quië uláz queë'
Lë' guna' ga la'yejlë' Lë' len lun ca
rna xtudzë'ë bunách gdu'të yödzyú.
⁶Bítsa'li' lbi'ili' ladjgac bunách
yödzyú na', san na'a nulidzë' lbi'ili'
Dios quië gáquili' queë' Jesucristo.

⁷Rugapa' Dios lbi'ili', yúgu'tëli'
zoali' Roma. Dios nadxi'inë' lbi'ili'
len bulidzë' lbi'ili' quië gacli' quizi

queë'. Rnaba' lahuë' Xuzru' Dios
lenca' lahuë' Xanru' Jesucristo,
gunnë' queëli' le ruzá' ladxë'ë
queëru' len le rbequi dxi ládxi'ru'.

**Rë'nnë' Pablo tsajyúë' bunách
queë' Cristo nacu'ë Roma**

⁸Lë ni rzu lahua' ruzuja' lu
guich: Le náquiru' queë' Jesucristo
rëpa'-në' Dios: "Xclenu'" ca nac
queëli' yúgu'tëli', le ta'guixjö'
bunách gdu'të yödzyú ca réjlë'li'
Jesucristo. ⁹Gdu ladx'a runa'
xchinë' Dios, runa' lban qui didza'
dxi'a ca nac queë' Zxi'në'. Nözcznë'
Dios rulídztecza'-në', r nabda'-në'
gac dxi'a queëli'. ¹⁰Rnábtecza'
lahuë' Dios, chqui' nac le rë'nnë'
Lë', gunnë' neda' latj duyúa' lbi'ili'.
¹¹Cni r nabda'-në' le rac ladx'a
glé'ida' lbi'ili' quië gac guna' ga
gata' queëli' tu le unödzjë' queëli'
Dios Bö' La'y, le gun ga gal-li'. ¹²Lë
na' rë'nda' nac utíp ládxi'ru' turu'
yeturu', le réjlë'ru' Jesucristo tu
turu'.

¹³Böchi' lza'adau', rë'nda' gnózzili'
lë ni. Zian lzu bë' ladx'a guida'
ga zoali', san ga rdxintë na'a cutu
runni quia'. Rë'nda' guida' ga zoali'
quië guna' ga uzi'li' xbey lban na'
runa', ca na' tu'zí' xbey yela'gac

bunách yödzylyú ni. ¹⁴Dë le ral-la' guna' quegac yúgu'të bunách, quegac bunách nazëdgac len quegac bunách cunazëdgac, quegac bunách ta'yejni'i len quegac bunách cuta'yejni'i. ¹⁵Qui lë ni na', tsca gac guna', zoa' rböza' guna' ca' lban qui didza' dxi'a ga ni' zoali' lbi'ili', zoali' Roma.

Yöl-la' huac zxon qui didza' dxi'a

¹⁶Cutu ca' rutui'da' runa' lban qui didza' dxi'a, le nap yöl-la' huac queë' Dios gun ga lulá yúgu'të nup ta'yejlë' lei. Ga rzu lau, rë'nnë' Dios la'yönnë' bönni' judío, ati' töd na' la'yöni ca' bunách gza'a. ¹⁷Didza' dxi'a ni rulu'i rë'u gunë' Dios ga huöacru' tsahui', chqui' huayëjlë'ru' Lë' len cugác chop ládxi'ru'. Ca nac lë ni nayúj ca' lu guich la'y, rna: "Nu nac tsahui' le rejle' Dios, gata' qui nu ni yöl-la' na'bán."

Zxguia' nabága'gac bunách

¹⁸Dios, Nu zoa yehua' yubá, bulu'ë lahui cutu rlé'inë' dxi'a yúgu'të le cunác len le cunác tsahui' tun bunách, ati' gunë' lequë' zxguia', bönni' na', lu yöl-la' cunác tsahui' quequë' ta'dá'baguë' le nac gdu'të li. ¹⁹Cni gac quequë' le nalá' lahui laugac yúgu'të bunách le nac bë' zoaczë' Dios, le bului'czë' lahui Dios lë ni ga na' nacu'ë. ²⁰Dza ni'të cati' zi'a guta' yödzylyú, ga rdxintë na'a dza, yugu' le nunë' Dios nacgac bë' le curlé'iru' queë' Dios, ca nac yöl-la' huac gdu queë' len le nacczë' Dios. Qui lë ni na', cutu gac la'né' cutu nabága'quë' zxguia'. ²¹Cati' ni' glunbë'ë Dios, cutu gulayíj ládxi'quë' Lë' ca

ral-la' tsej ládxi'ru'-në' Dios, len cutu glë' Lë': "Xclenu'." Qui lë ni na', ca'z böac le gulazá' ládxi'quë', ati' gulachúl gulanitië' le nazíd icj ládxi'dau'quë'. ²²Zal-la' gláquinë' ta'yéjni'në' szxöni, bönni' cunözi guluhuöaquë' ²³le guluca'në' yöl-la' yení' queë' Dios Nu zoatecz, ati' gulayíj ládxi'quë' bdau' guiöj bdau' yag, bdau' na' nacgac ca bönni' tatzë', len ca böa'dau' zoa xilcba', len ca böa' guixi' ta'daba' lu yu, len ca böa' bël ta'yj lë'ba' lu yu ni.

²⁴Qui lë ni na' bubíj ladxë' lequë' Dios quië lunë' yugu' le ta'zë ládxi'quë' le cunác, ati' cni guc, gulucá'n cuinquë' lu yöl-la' stu' tuë' len yetúë'. ²⁵Guc cni le guluca'në' xtídzë'ë Dios, le nac gdu'të li, ati' gulazí' lu na'quë' tu le cunác. Glunë' ba la'n len gulayíj ládxi'quë' yugu' le benë' Dios len clëg Lëczë' Dios, Nu na' ral-la' gactecz queë' yöl-la' ba. Ca' gac.

²⁶Qui lë ni na' bubíj ladxë' lequë' Dios quië lunë' yugu' le ta'zë ládxi'quë' le cunác. Guluca'nnu yöl-la' rzoalen bönni' ngul, quië lunnu le cunác. ²⁷Lëzca' cni glunë' bönni', guluca'në' yöl-la' rzoalen ngul ati' gulazé ládxi'quë' le cunác túnlënë' tuë' len yetúë', len glunë' le tun ga nu rutuí', gulacua'len la' lza'a bönni'gaczë'. Gulazaca' gulagui'ë lu xpéla'quë' bönni' glunë' cni le bubí'ë quequë' Dios ca rajlóz dul-la' na' glunë' le nuca'nquë' Dios.

²⁸Le cutu glë'nnë' lunë' Dios ba la'n, qui lë ni na' bubíj ladxë'ë lequë' Dios quië la'zá' ládxi'quë' le cunác len lunë' le cuzaca'.

²⁹Túnteczë' yúgu'të le cunác tsahui'.

Tunë' yugu' le nac stu'.
 Tunë' le cunác.
 Tu'huídi'në'.
 Cutu ta'lé'inë' dxi'a lza'quë'.
 Tu'zxé'inë' lza'quë'.
 Tu'döddë' lza'quë'.
 Ta'díl-lenë' lza'quë'.
 Ta'zí' yé'inë' bunách.
 Zi'të nacquë' xöhui'.
 Ta'né' qui lza'quë'.
³⁰ Ta'né' le cunác qui lza'quë'.
 Cutu ta'lé'inë' Dios dxi'a.
 Nacquë' bönni' bizxj.
 Tun cuinquë' blau.
 Tun ba zxön cuinquë'.
 Tu'guiljé' le cunác lunë'.
 Ta'dá'baguë'ë xuz xna'quë'.
³¹ Nacquë' cuta'yejni'i.
 Tun ditjcnë' xtídz'a'quë'.
 Cutu nacquë' dxi'i ladxi' ca
 ral-la' lacquë'.
 Cutu tu'nít lauquë' lza'quë'.
 Cutu tu'huechi' ládxi'quë'
 lza'quë'.
³² Nózgaccznë' le nuzóë' tsaz Dios
 ca ral-la' gac quegac nup tun yugu'
 le cni, lat tsaz. Zal-la' nözcnë' lë
 ni, clëgz cni tunë', san ta'dzág
 ládxi'quë' nup tun ca' cni.

**Tsahui' nac gchuguë'
 quegac bunách Dios**

2 Qui lë ni na', cutu gac ubíj
 tsahui' cuinu', núti'tëz nu
 nacu', rulág yudxu' lza'u. Cati'
 rulág yudxu' lza'u, ruspága' cuinu'
 zxguia', le rulág yudxu' lza'u len
 tuz ca runu' li'. ²Nóziczru' ca rbequi
 xbeynë' Dios. Nac gdutë li ca rbequi
 xbeynë' nup tun le cunác. ³Li' rulág
 yudxu' nup tun le cunác, len tuz ca
 runu' li'. ¿Naru' ráquitsanu' udód
 gunznu' cati' cuequi xbeynë' Dios?

⁴¿Naru' ruca'nts'u' ca'z yöl-la' dxi'i
 ladxi' gdu queë' Dios len yöl-la'
 rböz zxön ladxi' queë' len ca runë',
 rdzeynë' quië leynë' li'? ¿Naru'
 cu nözcnu' ruzá' ladxë'ë quiu'
 Dios yöl-la' dxi'i ladxi' queë' quië
 gunë' ga ubí'i ladxu'u? ⁵Lu yöl-la'
 ládxi'dau' zid quiu' cutu rubí'i
 ladxu'u. Qui lë ni na' rutúp rutsagu'
 zxguia' gunë' li' Dios cati' cuequi
 xbeynë' bunách ati' gac bë' nac
 ca ral-la' gunë' Dios cati' gchuguë'
 quegac bunách. ⁶La' dza ni'z
 ubi'iczé' Dios qui queë bunách tsca
 nac le glunë' tu tuë'. ⁷Yöl-la' na'bán
 gdu unödzej' quegac nup tuntecz
 le nac dxi'a, le tui' ládxi'quë' luzië'
 xbë' Dios len lurujë' dxi'a lahuë'
 Lë' len la'cu'ë' tsalzú. ⁸Lu yöl-la'
 rley queë', Dios gunë' zxguia' nup
 ta'dá'baga' len cutu të'ni lun ca rna
 le nac gdutë li, san tun ca rna le
 cunác tsahui'. ⁹La'zaca' la'gui'ë len
 huí'nitsca ládxi'quë' yúgu'të bönni'
 tunë' le cunác. Ga rzu lau gac cni
 quegac bunách judío, len gac ca'
 cni quegac bunách gza'a. ¹⁰Dios
 gunë' ga lacquë' bica' ba, len gunë'
 lequë' ba la'n, len gu'ë le cuequi
 dxi ládxi'quë' yúgu'të bönni' tunë'
 le nac tsahui'. Ga rzu lau gunë' cni
 quegac bunách judío, len gunë' ca'
 cni quegac bunách gza'a.

¹¹Cni cuequi xbeynë' bunách
 Dios, ati' Lë' cutu rubíj bë'ë bunách.
¹²Yúgu'të bönni' na' cugulayönnë'
 le rna bë' zxba queë' Dios len
 glunë' dul-la', lëzca' latië', zal-la'
 cutu táquibe'inë' guladá'baguë'ë
 le rna bë' zxba na', ati' yúgu'të
 bönni' gulayönnë' le rna bë' zxba
 queë' Dios len glunë' dul-la', Lë'
 cuequi xbeynë' lequë' ca nac le

rna bè' zxba na'. ¹³Cni gac, le cutu nacquè' tsahui' lahuè' Dios bönni' ta'yóniznè' zxba queè' Dios, san luhuöaquè' tsahui' bönni' na' tunè' ca rna bè' zxba queè' na'. ¹⁴Bönni' na' cunacquè' judío len cutu gulayönnè' le rna bè' zxba queè' Dios, san tunczè' ca rna bè' zxba queè' na', bönni' ni, zal-la' cutu gulayönnè' le rna bè' zxba queè' Dios, zoalen lequè' tu zxba le nuzóè' Dios icj ládxi'dau'què'. ¹⁵Nup ni tu'luí' lahui le run zxba na' nayúj lu icj ládxi'dau'què'. Le yu'u icj ládxi'dau'què' nac bè' nac cni. Ca ta'zá' ládxi'què', tu'qufé' lza'què' o tu'bíj tsahui' lza'què' tuè' yetúè'. ¹⁶Cni ubi'è' quequè' Dios dza ni' cuequi xbeynè' lu na' Jesucristo yugu' le nunquè' len le gulazá' ládxi'què' yúgu'tè'. Cni rusèdi didza' dxi'a runa' lban qui.

**Yugu' bönni' judío len
zxba queè' Dios**

¹⁷Nul-li' rnali' nacli' judío len ruzxöni ládxi'li' zxba queè' Dios, len run ba zxon cuinli' le núnbè'li'-nè' Dios, ¹⁸nózcizli' le rè'nnè' Dios gunli' len le rusèdi lbi'ili' zxba queè', len ráquibe'ili' le nactèr dxi'a. ¹⁹Ráquili' gac ului'ili' nöz dxi'a nup ta'dá ga yubl ca nu nachúl lahui len gac uzéjni'li' nup nachúl nanitgac. ²⁰Ráquili' gac usédili' nup cuta'yejni'i len nup ta'yejni'i láti'dau'z, le dè lu na'li' zxba queè' Dios le rusèdi bunách ca nac yöl-la' rejni'i gdu len le nac gdutè li. ²¹Na'a, lbi'ili' rusédili' yezica' bunách. ¿Naru' cu ral-la' usèdi cuinli'? Lbi'ili' rnali': "Cutu cuanu'." ¿Naru' rbántsali' lbi'ili'?

²²Rnali' ca': "Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'." ¿Naru' rúntsali' lbi'ili' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'? Lbi'ili' cutu rlé'ili' dxi'a bdau' guiöj bdau' yag. ¿Naru' rbántsali' le dzó' lu gdau' quegac? ²³Run ba zxon cuinli' le dè lu na'li' zxba queè' Dios. ¿Naru' rucá'ntsali' Dios ca'z, rguitsjli' zxba le gna bè'è Lè'? ²⁴Nayúj lu guich la'y ca runli', rna: "Ni'a qui le runli' lbi'ili' ta'né' zi' queè' Dios nup cunacgac judío." ²⁵Le nactè ruzi'u xbey lè na' narugu lu xpèlu'u le nac bè' náquinu' queè' Dios chqui' runu' ca rna bè' zxba queè' Dios, san chqui' rguitsju' zxba le gna bè'è Lè', nuhuöacu' ca bönni' cunáquinè' queè' Dios. ²⁶Qui lè ni na', chqui' zoè' bönni' cunarugu lu xpèlè'è lè na' nac bè' nu naqui queè' Dios, san runè' gdutè ca rna bè' zxba queè' Lè', bönni' ni naquè' lahuè' Dios ca bönni' narugucz lu xpèlè'è lè na' nac bè' zal-la' cunarugu lu xpèla'czè'. ²⁷Bönni' na' cunarugu lu xpèlè'è lè na' nac bè' nu naqui queè' Dios, san runè' gdu ca rna bè' zxba queè' Dios, ca runè' bönni' ni ruluí' nabága'li' lbi'ili' zxguia', zal-la' dè lu na'li' zxba queè' Dios len narugu lu xpèla'li' lè na' nac bè' náquili' queè' Dios, san cutu runli' ca rna bè' zxba queè' na'. ²⁸Cutu naquè' gdu bönni' judío bönni' naquè' cni lu yöl-la' bunáchz queè', ati' cutu nac gdu lè na' nac bè' le naruguz lu xpèlè'è bönni'. ²⁹Naquè' gdu bönni' judío bönni' na' naquè' cni lu icj ládxi'dau'huè', len le nac gdu le narugu lu xpèlè'è bönni' le nac bè' nu naqui queè' Dios, nac tu le yu'u icj ládxi'dau'gac

bunách. Nac qui bö' nacczru' len clëg qui yöl-la' bunáchz queëru'. Bönni' naquë' cni, cutu tun lë' ba la'n bunách, san Dioscz gunë' lë' ba la'n.

3 Chqui' cni nac, ¿bizxa ruzi'tsëi' xbey bönni' le naquë' judío? ¿Bizxa ruzi'ë xbey le narugu lu xpëlë'ë bönni' judío? ²Szxöni ruzi'ë xbey, len zian ca ruzi'ë xbey. Le nac zi'al, Dios glu'ë lu na'quë' bönni' judío didza' la'y queë'. ³La'quë' cutu ta'yejlë'ë Dios. ¿Naru' ráquitsanu' cutu gunë' Dios ca rna xtidzë'ë le cuta'yejlë'ë Lë'? ⁴Cutu ca' gac. Ral-la' gáquibe'iru' rúnteczë' Dios ca rna didza' bë'ë, zal-la' ta'zì' yë' yúgu'të bunách. Ca nac queë' nayúj lu guich la'y, rna:

Gac bë' nacu' tsahui' ni'a qui didza' ru'u

Len uruju' tsahui' chqui' nu cuequi xbey Li'.

⁵Cati' runru' le cunác, Dios rnë' cutu nac tsahui' le runru'. Lë ni nac bë' tsahui' naquë' Dios. Nacuá' nup ta'ná: "Le cunác runru' nac bë' tsahui' naquë' Dios ati' qui lë ni na' cutu ral-la' gunë' rë'u xzguia'." ⁶Cutu ca' nac cni. La'naru' ruzi'ë xbey Dios le cunác runru', ¿nacxcz gac cuequi xbeynë' bunách yödzlyú ni? ⁷Cati' nu rzi' yë', Dios rnë' cutu rui' didza' nu na' ca runë' Lë'. Lë ni nac bë' nac gdutë li didza' ru'ë Dios. Nacu'ë bönni' ta'në' le ta'zì' yë'ë lequë' run ga gac queë' Dios yöl-la' ba, ati' cutu ral-la' gchuguë' quequë', cugnë' nabága'quë' dul-la'. Ca' ta'në'. ⁸¿Naru' huanátsaru': "Gua'ru' dö' quië gac le nac dxi'a"? Nup na' ta'në' zi' queëru' ta'ná rusëdiru' cni, ati' tsahui' nac gchuguë' quegac Dios.

Yúgu'tëru' nabága'ru' dul-la'

⁹¿Bizxa caz gnaru' na'a? Ca nac queëtu' netu', bönni' judío, ¿ba nacrtu' tsahui' ca yezica' bunách? Cutu ca' nactu', le chbulu'a ni, nabága'gac dul-la' bunách judío, ati' nabága'gac ca' dul-la' bunách gza'a. Yúgu'të' nabága'quë' dul-la'.

¹⁰Nayúj lu guich la'y, rna:

Nutu nu zoa nac tsahui', nutu nucz.

¹¹Nutu nu rejni'i.

Nutu nu rguilj Dios.

¹²Yúgu'të' ta'dé' ga yubl; yúgu'të' nanitquë'.

Nutu nu run le nac dxi'a, nutu nucz.

¹³Lba'quë' nacgac ca yeru ba nayaljgac.

Len yöl-la' rnëz quequë' ta'zì' yë'inë' lza'quë'.

Didza' r-ruj rú'aquë' nac ca le yudzu láya'ba' bël snia'.

¹⁴Len yugu' didza' tu'ë, tu'didza' yudxnë' bunách len ta'në' zi'ë quegac bunách na'.

¹⁵Nacu'ë sina' tu'dödcdë' bunách.

¹⁶Gátitëz ga ta'dödë' tu'snitië' len tu'saca' zi'ë lza'quë'.

¹⁷Cutu ta'záqui'në' la'bözë' dxi'adau'.

¹⁸Cutu ca' tádxinë' Dios.

¹⁹Nóziru' yúgu'të didza' ni bë'ë Dios, rë' bönni' na' dë lu na'quë' zxba queë'. Qui lë ni na' nutu nu gac gna cutu nabaga' dul-la', ati' yúgu'të bunách gdutë yödzlyú, cuequi xbeynë' lequë' Dios. ²⁰Tui' lãdxi'quë' bönni' judío lunë' yugu' le rna bë' zxba queë' Dios quië luhuöaquë' tsahui', san nutu nu huöac tsahui' cni, le nuzöë' Dios

zxba queë' quië gáquibe'iru'
nabága'ru' dul-la'.

Ularu' le réjlë'ru' Jesucristo

²¹Na'a, chbuluí' lahui ca gac huöacru' tsahui' lahuë' Dios. Cutu gac huöacru' tsahui' le runru' ca rna bë' zxba queë' Dios, zal-la' lu zxba queë' na' len lu guich la'y ga nayujgac le gulané' bönni' glu'ë didza' uláz queë' Dios, rui' didza' ca gac huöacru' tsahui'. ²²Dioscz runë' ga huöacru' tsahui' le réjlë'ru' Jesucristo ati' gunë' ga luhuöác tsahui' yúgu'të nup la'yejlë' Lë'. Tuz ca nacgac yúgu'të bunách ²³le nunquë' dul-la' yúgu'të len cutu ca' nacquë' tsahui' ca na' naquë' gdu tsahui' Dios. ²⁴Dios ruzá' ladxë'ë queëru', len nunzë' rë'u tsahui' le böa'uë' rë'u Jesucristo. ²⁵Dios budödë' uláz queëru' Jesucristo. Lë' bulaljë' xchönë', le rgua dul-la', lë na' uzi'ru' xbey chqui' huayéjlë'ru' Lë'. Cni benë' Dios quië gac bë' naquë' tsahui' Lë' zal-la' lu yöl-la' rböz zxön ladxi' queë' budödzë' ca'z yugu' dul-la' benru' dza ni'të. ²⁶Cni benë' Dios, buluí' cuinë' tsahui' dza ni zoaru' na'a, ati' ruga'në' tsahui' zal-la' rugúë' dul-la' nabága'gac bunách, runë' ga tu'huöác tsahui' nup ta'yejlë' Cristo.

²⁷¿Naru' huactsa gun ba zxön cuinru' ca nac queëru'? Cutu ca' gacru'. ¿Bixz quië na'? Nac le nularu', clëg le runru' ca rna bë' zxba queë' Dios, san le réjlë'zru' Jesucristo. ²⁸Na'a, rusáca'ru' queëru' nuhuöaquë' tsahui' bönni' le rejllë'ë Jesucristo, len clëg le runë' ca rna bë' zxba queë' Dios.

²⁹¿I naquë' Dios Dios quegacz bunách judío? ¿Naru' cu naquë'

ca' Dios quegac bunách gza'a? Ja, naquë' ca' Dios quegac bunách gza'a na' ³⁰le zoa tuz Nu nac Dios. Dios ni gunë' ga luhuöaquë' tsahui' le ta'yejlë'ë Jesucristo bönni' judío, narugu lu xpéla'quë' lë na' nac bë' nu naqui queë' Dios, len lëzca' cni gunë' ga luhuöaquë' tsahui' le ta'yejlë'ë Jesucristo bönni' gza'a, cunarugu lu xpéla'quë' lë na' nac bë'. ³¹Na'a, chqui' nularu' le réjlë'zru' Jesucristo, ¿ba nagá'n ca'z zxba queë' Dios? Cutu ca' nac ca', san nagá'nr tsutsu zxba queë' na'.

Rusëdi rë'u le benë' Abraham

4 ¿Bizxa caz gnaru' na'a?
¿Bizxa bdél-li'në' Abraham,
xuz xtau'tu' netu', nactu' judío?
²La'naru' böaquë' tsahui' Abraham
le zoa le benczë' lë', gunn gun
ba zxön cuinë', san clëg lahuë'
Dios. ³Ca nac lë ni nayúj lu guich
la'y, rna: "Abraham gyejlë'ë Dios,
ati' qui lë ni na' Dios benë' ga
böaquë' tsahui' lahuë' Lë'." ⁴Chqui'
zoa nu bönni' runë' xchinru', le
rguizxjru'-në' cutu nac tu le
ruzá' ladxí'ru' queë', san nac tu le
rál-la'ru' queë' bönni' na'. ⁵Lëzca'
cni chqui' rejllë'ë Dios bönni', zal-la'
cutu bi dxin benë' bönni' na', Dios,
Nu run ga luhuöác tsahui' bunách
cunacgac tsahui', rnë' naquë' tsahui'
lahuë' Lë' bönni' na', le rejllë'ë Lë'.
⁶Lëzca' cni bë'ë didza' David ca
naquë' bica' ba bönni', Dios rnë'
naquë' tsahui' zal-la' cutu bi dxin
nunë' bönni' na'. ⁷Cni gnë' David:
Bica' ba bönni' na' Dios runít
lahuë' le cunác nunë',
Len rugúë' yugu' dul-la'
nabaguë'ë.

⁸ Bica' ba bönni' na', Dios cutu ruspaguë'è lè' xzguia' ni'a qui dul-la' benë' bönni' na'.
⁹ ¿Naru' nacque' bica' ba cni tuzque' bönni' na' narugu lu xpéla'que', o ba nacque' ca' cni bönni' na' cunarugu lu xpéla'que'? Chgnaczru' böaquë' tsahui' Abraham lahuë' Dios le gyejlë'è Dios. ¹⁰ ¿Batx böaquë' tsahui' cni Abraham? ¿Naru' guc cati' ni' chnarugu lu xpëlë'è lè na' nac bë', o ba guc zi'al? Cutu guc cati' chnarugu lu xpëlë'è, san zi'al guc. ¹¹ Abraham gyejlë'è Dios cati' ni' cutu narúguni lu xpëlë'è lè na' nac bë'. Gdöd na' grugu lu xpëlë'è lè na' nac bë', le rulu'iz chnuhuöaquë' tsahui' lahuë' Dios. Guç cni quië gaquë' Abraham ca xuzque' bönni' la'yejlë'è Dios zal-la' cunarugu lu xpéla'que' lè na' nac bë'. Le ta'yejlë'è Dios, huac gnë' Dios nacque' tsahui' lahuë' Lè'. ¹² Naquë' Abraham xuz xtau'que' bönni' judío ta'yejlë'è Dios. Clëgz naquë' xuzque' bönni' na' narugu lu xpéla'que' lè na' nac bë', san lëzca' naquë' xuzque' bönni' na' tunë' ca benë' Abraham, ta'yejlë'è Dios ca na' benë' Abraham cati' ni' cutu narúguni lu xpëlë'è lè na'.

Le gzxi' lu në'è Dios gata' queëru' le réjlë'ru' Lë'

¹³ Gzxi' lu në'è Dios bi unödzejë' quequë' Abraham len xzi'n xsoë', gata' quequë' la' yödzlyú niz. Gac cni, clëg le tunë' ca rna bë' zxba queë' Dios, san le nuhuöacquë' tsahui' lahuë' Lè' le ta'yejlë'è Dios. ¹⁴ La'naru' gata' quegacz nup tun ca rna bë' zxba queë' Dios

yödzyú ni, cutu gun bayúdx nu tsejlë' Lë', ati' daduz gac le gzxi' lu në'è Dios. ¹⁵ Rulu'í rë'u zxba queë' Dios nabága'ru' xzguia', le run ga gchuguë' queëru' Dios. Ga ni' cutu rdxini zxba queë' na', cutu gac la'dá'baga' bunách le rna bë' zxba na'.

¹⁶ Qui lë ni na' uzi'ru' xbey le gzxi' lu në'è Dios le réjlë'ru' Lë', quië gac bë' nac tu le ruzá' ladxë'è queëru'. Cni nac, quië gac bë'tsca gata' quegac yúgu'të xzi'n xsoë' Abraham lë na' gzxi' lu në'è Dios, clëgz quequë' bönni' na' dë lu na'que' zxba queë' Dios, san lëzca' quegac nup ta'yejlë' Dios ca na' gyejlë'è Dios Abraham. Abraham na' naquë' ca xuz xtau'ru' yúgu'tëru' rë'u, réjlë'ru'-në' Dios. ¹⁷ Cni naquë' ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Nuzóa' li' ca xuzgac bunách gdutë yödzlyú.

Cni nac, lahuë' Dios, Nu na' gyejlë'è Abraham, naquë' xuz xtau'ru' yúgu'tëru'. Dios ni ruspanë' nup chnatgac len ru'ë didza' qui nu cutu zuini tsca chozac nu na' cutu zuini.

¹⁸ Cni nac le gudxë' Abraham Dios: "Ziantër la'cuá' xzi'n xsu'." Gyejlë'è Dios Abraham len benë' löz lë na' gzxi' lu në'è Dios, zal-la' cutu guc glé'inë' lë na' runë' löz, ati' cni guc, bdél-li'në' naquë' xuzgac bunách gdutë yödzlyú. ¹⁹ Cutu guc chop ladxë'è Abraham ca na' rejlë'è Dios, zal-la' chyü'è ca tu gayuá' iz len yajneynë' ca nac qui gdu ca nayá' nabanë', chnatcz le chnagultsquë', lenca' ca nac queënu Sara queë', nacnu ngul huödx. ²⁰ Cutu guc chop ladxë'è, len cutu guquë' curejlë' ca nac le gzxi' lu në'è Dios gunë' queë',

san bdip ladx'è le gyejl'è Dios, ati' glu'è Dios yöl-la' ba. ²¹Gdu ladx'è benè' löz Dios, nap'è yöl-la' huac gunè' gdutè lè na' gzxi' lu në'è. ²²Qui lè ni na', le gyejl'è Dios Abraham, Dios buzóè' queè' naquè' tsahui'.

²³Nayúj lu guich la'y, rna: "Dios buzóè' queè' naquè' tsahui'." Nayúj lu guich cni, clègz quiè uzi'è xbey Abraham ²⁴san quiè uzi'ru' xbey ca' rè'u. Rè'u ni, Dios gunè' ga huöacru' tsahui' lahuè' Lè' chqui' huayéjl'è'ru' Lè', buspanè' Xanru' Jesús lu yöl-la' gut. ²⁵Jesús na', Dios budödè' Lè' gutiè' ni'a qui dul-la' nabága'ru', ati' buspanè' Lè' lu yöl-la' gut, quiè gac gunè' ga huöacru' tsahui' lahuè' Lè'.

Le rata' queèru' le rnè' Dios nuhuöacru' tsahui'

5 Na'a, rnè' Dios nuhuöacru' tsahui' lahuè' Lè' ni'a qui le benè' Xanru' Jesucristo, chqui' réjl'è'ru' Lè', ati' qui lè ni na' nuhuöacru' tuz len Lè'. ²Le réjl'è'ru' Jesucristo, ruzi'ru' xbey le ruzá' ladx'è' queèru' Dios, le rutíp ládxi'ru'. Rudzójiru' le runru' löz uzi'ru' ca' xbey yöl-la' yení' queè' Dios. ³Clègz cni rudzójiru', san rudzójiru' ca' cati' rzaca' rgui'ru', le nóziru' le rzaca' rgui'ru' rusèdi rè'u cözru' zxön ladxí'. ⁴Cati' rbözru' zxön ladxí' rurujru' dxi'a lahuè' Dios, len cati' chnurujru' dxi'a runru' löz Lè' gáclenczè' rè'u. ⁵Cati' runru' löz Lè', cutu ca' rac chop ládxi'ru'. Cni nac, le nuhuólj nadzè'i icj ládxi'dau'ru' yöl-la' nadxí'i queè' Dios rè'u. Runè' ga rac cni Dios Bò' La'y, Nu bsöl'è' queèru' Dios.

⁶Cati' ni' cutu ca' guc ularu' racz queèru', cati' gul-la'r dza queè',

Cristo gutiè' uláz queèru', ni' nacru' bunách dul-la'. ⁷Nutu nu guè'ni gat uláz queè' bönni' tsahui'. Nazx ca' nu urugui gat uláz queè' bönni' naquè' gdu dxi'a. ⁸Dios rului'inè' rè'u ca nadxí'itsquinè' rè'u, le gutiè' Cristo uláz queèru' cati' ni' nacru' bönni' dul-la'. ⁹Chnuhuöacru' tsahui' lahuè' Dios le gutiè' Cristo uláz queèru', bulalj'è' xchönè'. Qui lè ni na' chnactsca löz queèru' Lè' uslé' rè'u lu dza gchuguè' quegac bunách dul-la' Dios. ¹⁰Cati' ni' cutu rlé'iru'-nè' Dios dxi'a, gutiè' uláz queèru' Zxi'nè' Dios quiè huöacru' tuz len Lè'. Na'a, le zoè' nabanè' len chnuhuöacru' tuz len Dios, chnactsca löz queèru' ularu'. ¹¹Lèzca' rudzójiru' lahuè' Dios ni'a qui le benè' Xanru' Jesucristo, le nuhuöacru' tuz len Dios ni'a qui lè na' benè' Lè'.

Le benè' Adán len le benè' Cristo

¹²Gyu'u dul-la' yödzyú ni ni'a qui le benè' tuzè' bönni', ati' le benè' dul-la', gyu'u ca' yöl-la' gut. Qui lè ni na' lat yúgu'tè bunách le nabága'gac dul-la' yúgu'tè bunách. ¹³Zí'atèl ga bdxintè zxba queè' Dios, glun dul-la' bunách yödzyú ni, san cutu buspaguè'è bunách na' zxguia' Dios ca nup ta'dá'baga' zxba queè' ni'a qui dul-la' na', le cutu rdxini quequè' zxba queè'. ¹⁴Ga gdel-la' zoè' Adán ga bdxintè zoè' Moisés glat yúgu'tè bunách le gulabaga' dul-la', zal-la' cutu guladá'baga' tu le gna bè'è Dios ca benè' Adán. Nacgac tuz len Adán yúgu'tè bunách le nacgac zxi'n xsoè'. Lè ni ruluí'i rè'u ca lac tuz len Cristo yúgu'tè nup la'yéjl'è' Lè'.

¹⁵Le runnzè' queèru' Dios cutu nac ca le guc queèru' ni'a qui dul-la' benè' Adán. Ni'a qui dul-la' benè' tuzè' bönni', lat yúgu'tè bunách. Dxí'atèr nac le ruzá' ladxè'è queèru' Dios len le runnzè' queèru'. Ruzá' ladxè'è queèru' lè ni ni'a qui le benè' yetuzè' Bönni', Jesucristo. ¹⁶Le runnzè' queèru' Dios cutu nac ca le guc queèru' ni'a qui dul-la' na' benè' tuzè' bönni' na'. Le bchuguè' Dios queè' Adán ni'a qui dul-la' na' benè', bchuguè' ca' Dios quegac yúgu'tè bunách. Le runnzè' queèru' Dios nac quiè huöacru' tsahui' lahuè' Lè' zal-la' zian dul-la' nabága'ru'. ¹⁷Gyu'u yöl-la' gut ni'a qui dul-la' benè' tuzè' bönni'. Nactèr löz la'del-li' yöl-la' na'bán nup luhuöác tsahui' lahuè' Dios le zoa le ruzá' ladxè'è queèru' Dios ni'a qui le benè' yetuzè' Bönni', Jesucristo.

¹⁸Dios bchuguè' quegac yúgu'tè bunách lat ni'a qui dul-la' benè' tuzè' bönni' na'. Lèzca' cni gac luhuöác tsahui' yúgu'tè bunách ni'a qui le nac tsahui' benè' yetuzè' Bönni' na', gata' quequè' yöl-la' na'bán gdu. ¹⁹Guluhuöác huen dul-la' bunách zian le cutu benè' ca rna xtidzè'è Dios tuzè' bönni'. Lèzca' cni luhuöác tsahui' bunách zian le benè' ca rna xtidzè'è Dios yetuzè' Bönni'.

²⁰Gyu'u yödzyú ni xba queè' Dios quiè gac bè'tsca nabága'gac dul-la' bunách. Le guc bè'r nabága'gac dul-la', guc bè'r ca' xzöntèr nac le buzá' ladxè'è quegac bunách Dios. ²¹Guta' qui dul-la' yöl-la' huac uná bè' gdödi rè'u. Lèzca' cni nap yöl-la' huac le ruzá' ladxè'è queèru' Dios, gun ga

huöacru' tsahui' lahuè' Lè' ati' gata' queèru' yöl-la' na'bán gdu ni'a qui le benè' Xanru' Jesucristo.

Tsaz chnatzcru' quiè cutur gunru' dul-la' le nabániru'-nè' Jesucristo

6 ¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Naru' gúntsaru' dul-la' quiè gata'r queèru' le ruzá' ladxè'è queèru' Dios? ²Cutu gunczru' ca'. Nac queèru' ca tsaz chnatzcru' quiè cutur gunru' dul-la'. ¿Naru' gúnteczru' dul-la'? ³¿Naru' cu nózili' ca na' nac queèru'? Chqui' bdilru' nis quiè huöacru' tuz len Cristo, lè na' bdilru' nis rulu'i' rè'u chgdödrü' lu yöl-la' gut tsaxón len Lè'. ⁴Ca na' guc, gútlenu'-nè' tsaxón, lèzca' cni tsaxón bgáchi'lenru'-nè' lu yeru ba cati' ni' bdilru' nis. Ca na' benè' Dios, len yöl-la' huac zxön queè' buspanè' Cristo lu yöl-la' gut, lèzca' cni nubánlenru'-nè' tsaxón Jesús quiè gacru' gdu bunách cub queè'.

⁵Chqui' nunru' tsaxón Cristo, gutru' ca na' gutiè' Lè', lèzca' cni gunru'-nè' tsaxón, ubanru' lu yöl-la' gut ca na' bubanè' Lè'. ⁶Chnózcru' lè ni, gda'len Lè' tsaxón lè'i yag cruz yöl-la' bunách queèru' le gzoa zi'al, quiè nit yöl-la' bunách queèru' na' bénlenru' lei dul-la', quiè cutur gna be'i rè'u le nac dul-la'. ⁷Chqui' nacru' tuz len Nu na' gut ni'a qui dul-la', nuhuöacru' tsahui' lahuè' Dios le cutur nabága'ru' dul-la' na', ati' cutur yu'uru' lu na' dul-la'. ⁸Na'a, chqui' nátlenu'-nè' tsaxón Cristo, réjlè'ru' ubánlenru'-nè' ca' tsaxón ⁹le nóziru' chbubanè' Cristo lu yöl-la' gut len cutur gatiè'. Qui lè

ni na' cutur bi gac gun queë' yöl-la' gut na'. ¹⁰Ca na' guc, gutië' Lë', tu lzuz gutië' ni'a qui dul-la' quegac yugu'të bunách, san ca na' nac, zoë' nabanë', nabanlenë' Dios.

¹¹Lëzca' cni ral-la' usáca'li' queëli' nac queëli' ca chnatzli' quië cutur gunli' dul-la', san zoali' nabanli' quië gunli' ca rna xtudzë'ë Dios le nacli' tuz len Xanru' Jesucristo.

¹²Qui læ ni na', cutu güi'li' latj le nac dul-la', cui gun ga gunli' dul-la' lu gdu ca nayá' nabinli' le gatzc.

Cutu gunli' ca nac le rzë ládxi'li' le cunác, lu gdu ca nayá' nabinli'.

¹³Cutu udód cuinli' lu dul-la', cugunli' le cunác, san gul-dód cuinli' lu në'ë Dios le nubanli' lu yöl-la' gut, len gul-dód lu në'ë gdu ca nayá' nabinli' quië ugúnlenë' lei le nac dxi'a. ¹⁴Cutu güi'li' latj le nac dul-la', cui gun ga gunli' dul-la', le nuzóë' lbi'ili' Dios, clëg quië gna be'i lbi'ili' zxba queë', san quië gna be'i lbi'ili' le ruzá' ladxë'ë queëru'.

Le run Isaqui' ca nac qui bönni' nada'u

¹⁵¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Naru' gúntsaru' dul-la' le cutur rna be'i rë'u zxba queë' Dios, san rna be'i rë'u le ruzá' ladxë'ë queëru' Dios? Cutu ca' gac cni. ¹⁶Chnózcizli' dxi'a chqui' udód cuinli' lu në'ë bönni' quië gacli' bönni' nadá'ugac queë' len gunli' ca rna xtudzë'ë, tsaz nacli' bönni' nadá'ugac queë' bönni' na' runli' ca rna xtudzë'ë. Lëzca' cni gac chqui' udód cuinli' quië gunli' dul-la' le gun ga gatli', o chqui' udód cuinli' quië gunli' ca rna xtudzë'ë Dios, Nu gun ga huöacli' tsahui'. ¹⁷Na'a, xclenë' Dios. Zal-la'

zi'al gucli' bönni' nadá'ugac lu na' dul-la', na'a gdu ládxi'li' runli' ca rna bë' zxba na' budód cuinli' lu në'i. ¹⁸Le chnulali' lu na' dul-la', nuhuöacli' ca bönni' nadá'ugac lu na' le nac dxi'a. ¹⁹Ruí'lena' lbi'ili' didza' ca tui' didza' bunách, le cutu réjni'li' gdu, lu yöl-la' bunách queëli'. Zi'al budód cuinli' gdu ca nayá' nabinli' lu na' le cunác len lu na' le cunác tsahui', gucli' ca bönni' nadá'ugac qui, len benli' xchini le cunác na'. Na'a, gul-dód gdu ca nayá' nabinli' lu na' le nac tsahui', gacli' ca bönni' nadá'ugac lu në'i, gunli' xchini læ na' nac tsahui' quië gacli' bunách narujgac quizi queë' Dios.

²⁰Cati' ni' nacli' ca bönni' nadá'ugac lu na' dul-la', cutu benli' xchini le nac tsahui'. ²¹Na'a, ¿naru' buzí'tsali' xbey læ na' benli' zi'al? Na'a run ga rutui'li' læ na' benli', le run ga nu gat tsaz. ²²Na'a chnulali' lu na' dul-la', len nacli' ca bönni' nadá'ugac queë' Dios, le ruzi'li' xbey le run ga nacli' bunách narujgac quizi queë' Dios len le run ga dë queëli' yöl-la' na'bán gdu. ²³Lazxj nu run dul-la' nac yöl-la' gut, san le runnzë' queëru' Dios nac yöl-la' na'bán gdu, le rata' queëru' le nacru' tuz len Xanru' Jesucristo.

Le run Isaqui' yöl-la' nutság na'

7 Bócha'adau', nul-li' núnbë'li' zxba queë' Dios. Nóziczli' rna be'i bönni' zxba na' tsal ni zoë' nabanë'. ²Lëzca' cni yu'unu lu në'ë bönni' queënu ngul nutság ná'lennu-në' bönni' tsal ni zoë' nabanë' bönni' queënu na' ca rna bë' zxba qui yöl-la' nutság na',

san chqui' chnatiè', nurujnu lu na' zxba na'. ³Cni nac, tsal ni zoè' nabanè' bönni' queènu, chqui' utság ná'lennu-nè' yetúè' bönni', gunnu dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na', san chqui' chnatiè' bönni' queènu na', nurujnu lu na' zxba na', ati' na'a, chqui' utság ná'lennu-nè' bönni' yubl, cutu gunnu dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.

⁴Lèzca' cni rac queèli', böcha'a. Le dzagli' Cristo chnatzli' lbi'ili' quiè cutur gna be'i lbi'ili' le rna bè' zxba, quiè gáquili' qui Nu yubl. Na'a chnáquili' queè' Cristo, Nu na' bubán lu yöl-la' gut. Cni nac, quiè gac gunru' le rdzag ladxè'è Dios. ⁵Tsal ni' gyu'ru' lu na' yöl-la' bunáchz queèru', le rna bè' zxba na' ben ga glac bè' le gzè ládxi'ru' le cunác, le glun dxin lu gdu ca nayá' nabinru' quiè lun ga gatru'. ⁶Na'a nularu' lu na' zxba na' le natczru' tsca nac le rna bè' zxba na' gna be'i rè'u zi'al. Cni nac quiè gac gunru' xchinè' Dios lu yöl-la' na'bán cub le runnè' queèru' Dios Bö' La'y, len clèg gunru' xchinè' lu lè na' chnac gul, le nac zxba queè'.

Le dzag neda' le nac dul-la'

⁷¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Naru' runtsa ga runa' dul-la' zxba queè' Dios? Cutu ca' run cni, san la'naru' cu buzejni'i neda' le rna bè' zxba na' cutu gnözda' nac dul-la' le runa'. La'naru' cuzóa lu zxba le rna: "Cutu sè ladxu'u le dè qui lza'u", cutu gnözda' nac dul-la' yöl-la' rzè ladxì' le dè qui lza'a. ⁸Cati' bdxin quia' zxba na', guc bè' le nac dul-la' na' run dxin lu gdu ca nayá' nabana',

ati' ben ga gúquibe'ida' rzè ladx'a'a yúgu'tè le cunác. Ga cutu rdxini zxba na', cutu nac bè' le nac dul-la'. ⁹Dza ni'tè, zí'atèl ga bdxin quia' zxba queè' Dios, ni' ráquida' zoa' nabana', san cati' bdxin quia' zxba na', gúquibe'ida' nabaga'a dul-la' len chnatzca'. ¹⁰Dios gna bè'è zxba na' quiè gun ga gata' queèru' yöl-la' na'bán, san ben ga gúquibe'ida' chnatzca'. ¹¹Guc bè' nazí' yé'ida' ca nac dul-la', le ben zxba na' ga gúquibe'ida' nabaga'a dul-la' len ral-la' gatia'.

¹²Qui lè ni na', la'y nac zxba queè' Dios, ati' la'y len tsahui' len dxi'a nac le gna bè'è. ¹³¿Naru' bentsa ga bdxin quia' yöl-la' gut lè na' nac dxi'a? Cutu ca' nac ca', san le nac dul-la' bugún dxin lè na' nac dxi'a len ben ga gúquibe'ida' chnatzca' quiè gac bè' nac dul-la' le runa'. Cni guc, quiè gac bè' ni'a qui zxba na' nactèr xöhui' yúgu'tè le nac dul-la'.

¹⁴Nóziru' bennè' queèru' zxba na' Dios Bö' La'y, san neda' naca' bunáchz len yu'a lu na' dul-la' ca bönni' nada'u qui. ¹⁵Na'a, le runa' cutu réjni'da'. Rè'nda' guna' ca rna bè' zxba na', san cutu runa' lè na' rè'nda' guna'. Le nac dul-la' le curlé'ida' dxi'a, lè na' runa'. ¹⁶Runa' dul-la' zal-la' cutu rè'nda' guna' dul-la' na', le rusèdi neda' zxba na' nac le cunác dxi'a. Qui lè ni na' nac bè'tsca nac dxi'a le rna bè' zxba na'. ¹⁷Cni nac, clèg neda'z runa' dul-la' na', san dul-la' na' dzag neda' run ga runa' dul-la' na'. ¹⁸Nözda' cutu zoalen neda' le nac dxi'a, o huac gnia', lè na' nac dxi'a cutu zoalen le nac yöl-la' bunáchz quia'. Rè'nda' guna' le nac dxi'a, san la' neda'z

cutu gac guna' lè na' nac dxi'a.

¹⁹Cutu runa' le nac dxi'a le rè'nda' guna', san rúntecza' le cunác le cutu rè'nda' guna'. ²⁰Qui lè ni na', chqui' runa' dul-la' na' cutu rè'nda' guna', clèg néda'cza' runa' lei, san dul-la' na' dzag neda' run ga runa' dul-la' na'.

²¹Cni nac le rac queëru' yúgu'tèru'. Cati' ré'niru' gunru' le nac dxi'a, dzag rè'u le run ga runru' le cunác. ²²Lu icj ládxi'dau'hua' rdzag ladxa'a zxba queë' Dios ²³san ráquibe'ida' dzag gdu ca nayá' nabana' le rna be'i neda', ati' lè ni rdá'baga' zxba queë' Dios yu'u icj ládxi'dau'hua'. Lè na' dzag gdu ca nayá' nabana' run ga runa' dul-la'.

²⁴Bica' bayechi' neda'. ¿Nuzxa caz gac uslá neda' lu yöl-la' bunáchz quia' le run ga runa' dul-la'?

²⁵Xclenë' Dios, chnularu' na'a ni'a qui le benë' Xanru' Jesucristo. Qui lè ni na', tsca nac le yu'u icj ládxi'dau'hua' runa' ca rna bè' zxba queë' Dios, zal-la' yöl-la' bunáchz quia' run ga rè'nda' guna' dul-la'.

Le runru', le zóalenë' rè'u Dios Bò' La'y

8 Qui lè ni na', cutur bi zxguia' nabága'que' bönni' náquicnë' queë' Jesucristo, bönni' na' cutur tunë' ca rè'ni yöl-la' bunáchz quequë', san ca rè'nnë' Dios Bò' La'y tunë'. ²Le naca' tuz len Jesucristo, ráclenë' neda' Dios Bò' La'y, Nu na' nabániru'. Qui lè ni na', nulá' lu lè na' ben ga bena' dul-la' lenca' lu yöl-la' gut. ³Chnunë' Dios le cutu gac gun zxba na', le cutu bi gzxaqui' gun le nacru' bunáchz. Dios bsölë'è Zxi'nczë', guquë' bunáchz ca nacru'

rè'u, nacru' bunách dul-la', san cutu bi dul-la' benë' Lè'. Buspaga' cuinë' dul-la' nabága'ru' rè'u, ati' cni gac, bchuguë' qui dul-la' runru' lu yöl-la' bunáchz queëru'. ⁴Cni benë' quië gac gunru' gdu le nac tsahui' le rna bè' zxba queë', nulru' na' cutur runru' ca rè'ni yöl-la' bunáchz queëru', san ca rè'nnë' Dios Bò' La'y runru'.

⁵Bönni' tunë' ca rè'ni yöl-la' bunáchz quequë', tui' ládxi'quë' le nac qui yöl-la' bunáchz quequë', san bönni' tunë' ca rè'nnë' Dios Bò' La'y, tui' ládxi'quë' le nac queë' Dios Bò' La'y. ⁶Chqui' rui' ládxi'zru' le nac qui yöl-la' bunáchz queëru', tsaz gatru', san chqui' rui' ládxi'ru' le nac queë' Dios Bò' La'y, chdë queëru' yöl-la' na'bán gdu len rbözru' dxi ladxi'. ⁷Núti'tèz nu rui' ladxi'z le nac qui yöl-la' bunáchz qui, cutu rdzag Dios dxi'a, le cutu run nu na' ca rna bè' zxba queë' Dios, len cutu ca' gac gun cni. ⁸Qui lè ni na', cutu gac lunë' le rdzag ladxë'è Dios bönni' na' tunë' ca rè'ni yöl-la' bunáchz quequë'.

⁹Na'a, cutur runli' ca rè'ni yöl-la' bunáchz queëli', san runli' ca rè'nnë' Dios Bò' La'y le zóalenczë' lbi'ili' Lè'. Cutu naquë' queë' Cristo bönni' cuzóalenë' lè' Dios Bò' La'y, Nu rsölë'è queëru' Cristo. ¹⁰Chqui' zóalenë' lbi'ili' Cristo, chnatz gdu ca nayá' nabinli' ni'a qui dul-la', san na'a nabánili'-në' Dios Bò' La'y le nunë' lbi'ili' tsahui' Dios. ¹¹Zoalen lbi'ili' Bò' La'y queë' Dios, Nu na' buspán Jesús lu yöl-la' gut. Lëczë' Dios, Nu buspán Jesucristo lu yöl-la' gut, gunë' ga ubanli' lu gdu ca nayá' nabinli' le ratcz. Cni gunë' le zóalenë' lbi'ili' Dios Bò' La'y.

¹²Qui lè ni na', böcha'a, dè tu le rál-la'ru', san clèg qui yöl-la' bunáchz queèru', cui gunru' ca rè'ni yöl-la' bunáchz queèru' na'. ¹³Chqui' runli' ca rè'ni yöl-la' bunáchz queèli', tsaz gatli', san chqui', len yöl-la' huac queè' Dios Bö' La'y, runli' ga la'nít le runli' lu yöl-la' bunáchz queèli', gata' queèli' yöl-la' na'bán gdu.

¹⁴Nacgac zxi'nè' Dios yúgu'tè nup tun ca rè'nnè' Dios Bö' La'y. ¹⁵Cutu nuzóè' lbi'ili' leyúbl ca bönni' nadá'ugac quiè gadxi gdzóbili' Dios Bö' La'y na' zóalenè' lbi'ili', san chnunè' ga nacli' zxi'nè' Dioscz Dios Bö' La'y, len runè' ca' ga rulidzru'-nè' Dios, rnaru': "Xúztu'dau." ¹⁶Ruzéjni'nè' bö' nacczru' Lëczè' Dios Bö' La'y, runè' ga nóziru' nacru' zxi'nè' Dios. ¹⁷Chqui' chnacru' zxi'nè' Dios, tsazxón len Cristo gata' ca' queèru' le naqui queè' Xuzru' Dios. Cni gac queèru' chqui' rzaca' rguí'lenru'-nè' tsazxón Cristo quiè tsazxón len Lè' uzi'ru' xbey yöl-la' yení' queè'.

¹⁸Runi neda', cutu nac le sáqui'ru' lahui yugu' lè ni rzaca' rguí'ru' na'a tsca nac yöl-la' yení' na' gata' queèru' dza zi'a za'. ¹⁹Ta'bóz yúgu'tè le nunè' Dios, szxöni ta'zé ládxi'gac gdxintè dza na' ulu'è lahui Dios bönni' nacquè' zxi'nczè'. ²⁰Guladód lu na' le run ga la'nít yúgu'tè lè na' nunè' Dios, clèg le glè'nicz gac cni, san le benè' ga nac cni Dios. Benè' ca' ga nac löz qui lè na' nunè' ²¹ati' lulá yúgu'tè le nunè' Dios lu lè na' run ga la'nít. Cni gac, luzí' ca' xbey yöl-la' ruslá le záqui'tsqui na' luzi'è xbey zxi'nè' Dios. ²²Nóziru' ta'zaca' ta'guí'i

ga rdxintè na'a dza yúgu'tè le nunè' Dios, ca na' rzaca' rguí'nu ngul chzoa soabi' bi'idau' queènu. ²³Rzaca' rguí'i, clègz yödzyú ni, san rzaca' rguí'ru' ca' rè'u, zal-la' zóalenè' rè'u Dios Bö' La'y, Nu nac queèru' le ruluí'i rè'u ca ral-la' gacczru'. Rzaca' rguí'ru' tsal ni rbözru' dza ni' ulu'è lahui Dios nacru' gdu zxi'nè', dza ni' unè' ca' gdu ca nayá' nabinru'. ²⁴Le runru' löz lè ni, nularu' rè'u, san chqui' gac glé'iru' lè na' runru' löz, cutu nac tu le rbözru'. Cutu rbözru' le chlél'iru'. ²⁵Na'a, chqui' runru' löz le curlé'iru', lu yöl-la' rböz zxon ladxi' rbözru' lei.

²⁶Lëzca' cni ráclenè' rè'u Dios Bö' La'y cati' rudú ládxi'ru', le cutu nóziru' bi ral-la' gnábiru'-nè' Dios, san rudödè' xtídza'ru' lahuè' Dios Lëczè' Dios Bö' La'y, ati' lu yöl-la' rnab yudxi queè' rnetsca ladxè'è, tsca le cutu gac nu gna. ²⁷Dios ruyúè' le yu'u icj ládxi'dau'gac bunách, len nöznè' le rè'nnè' gnè' Dios Bö' La'y na', ati' Lè', ca rè'ncznè' Dios, rudödè' lahuè' Dios xtídza'gac nup náquigac quizi queè' Cristo.

Nadél-li'tèr-ru' le zóalenè' rè'u Cristo

²⁸Nóziru' tu'zi'è xbey yúgu'tè le rac quequè', bönni' na' nadxi'icnè' Dios, bönni' na' bulidzè' lequè' Dios ca nuzoaczè' gunè'. ²⁹Nup na' gröczè' queè' zí'atèl Dios, buzóè' ca' quequè' zí'atèl lacquè' tuz ca nacczè' Zxi'nè', quiè gáctèrè' blau Zxi'nè' ladj zian böch'è. ³⁰Nup na' buzóè' quequè' zí'atèl Dios ca ral-la' lacquè', bulidzè' ca' lequè', ati' yugu' bönni' na' bulidzè', benè' lequè'

tsahui', ati' yugu' bönni' na' benë'
lequë' tsahui', benë' ga tu'zi'ë ca'
xbey yöl-la' yení' queë'.

³¹¿Bizxa caz gnaru' na'a ca
nacgac lë ni? Chqui' ráclenë' rë'u
Dios, cutu ral-la' gádxiru' zal-la' bi
lun queëru' bunách. ³²Dios, gdu
ladxë'ë bennë' queëru' Zxi'nczë',
budödë' lë', gutië' uláz queëru'.
Chqui' cni benë' Dios, ¿naru' cu
guntsquë' queëru' tsazxón len
Zxi'në' yúgu'të le dë? ³³¿Nuzxa caz
gac bi uspaga' nup na' gröczë' queë'
Dios? Nutu nu gac, le runczë' Dios
ga nuhuöacru' tsahui'. ³⁴¿Nuzxa caz
gac gchugu queëru'? Nutu nu gac,
le gutczë' uláz queëru' Cristo, len
le nacr blau, bubanë' lu yöl-la' gut,
ati' na'a zoë' cuit lë'ë yubél Dios
ga náctërë' xzön, rnë' dxi'a uláz
queëru' lahuë' Dios. ³⁵Zal-la' bi rac
queëru', nóziczru' nadxi'inë' rë'u
Cristo. Nóziru' nadxi'inë' rë'u

zal-la' rzaca' rguiru',
o zal-la' rsëbi ládxi'ru',
o zal-la' ta'bía ládxi'gac rë'u
bunách,
o zal-la' rdunru',
o zal-la' ryadzj le gácuru',
o zal-la' zoa banádx queëru',
o zal-la' ludöddë' rë'u bönni'.

³⁶Ca nacgac lë ni nayúj lu guich
la'y, rna:
Le náquitu' quiu' Li',
Tuntecz bunách ga gattu'.
Nactu' ca bö'cu' xzila',
Nadödcbá' lu na' nu gdödi lecba'.

³⁷Na'a, le zoalen rë'u Nu na' nadxí'i
rë'u, nactër löz uxicjru' lu le rac
queëru'. ³⁸⁻³⁹Qui lë ni na' runi
neda':

Cutu bi saqui' gun ga cutur
gdxí'inë' rë'u Dios.

Nadxi'inë' rë'u le náquiru' queë'
Xanru' Jesucristo.

Cutu saqui' gun cni yöl-la' gut o
yöl-la' na'bán,
o yugu' gbaz la'y o nup ta'ná bë',
o yugu' yöl-la' huac qui tu'
xöhui',
o bíti'tëz bi zoa o bíti'tëz le zi'a
za',
o tu le dë xtsa'l o tu le dë
cadxí'l,
o bíti'tëz bi nunë' Dios.

Dios gröczë' queë' bunách Israel

9 Ru'a didza' gdu'të li le náquida'
queë' Cristo ati' rajlóz didza'
ni le nac queë' Dios Bö' La'y le
yu'u icj ládxi'dau'hua'. Cutu rzi'
yë'a. ²Ruhuí'ntsquida' len rsëbítecz
ladxa'a ³le rac ladxa'a guna' ga
lulé' böchi' lza'a, bönni' uládz quia'.
La'naru' huaclen lequë', gué'niczda'
ubíj ladxë'ë neda' Dios len ulá'alena'
Cristo. ⁴Nacquë' zxi'n xsoë' Israel
bönni' uládz quia' na', ati' Dios bë'ë
lequë' latj lacquë' zxi'nczë'. Gzoalen
lequë' yöl-la' yení' queë' Dios, ati'
Dios budödë' lu na'quë' didza'
rucá'n tsahui' lenca' zxba queë'.
Bulidzë' lequë' quië' la'yíj ládxi'quë'
Lë', len bé'lenë' lequë' didza' yugu'
le gzxi' lu në'ë Dios gunë' le gaclen
bunách. ⁵Nacquë' zxi'n xsoaquë'
xuz xtau'tu' Abraham len Isaac
len Jacob, ati' ladj di'a dza quequë',
ca nac yöl-la' bunách queë', guljë'
Cristo, Nu naccz Dios len rna bé'inë'
yúgu'të. Ractecz queë' yöl-la' ba. Ca'
gac.

⁶Zal-la' cutu nazí' lu na'quë'
Cristo yúgu'të bönni' uládz quia',
cutu ral-la' gnaru': "Daduz böac
xtidzë'ë Dios." Clëg yúgu'të zxi'n

xsoë' Israel nacque' gdu bunách Israel, nup nácuigac queë' Dios. ⁷Zal-la' guljqué' zian zxi'n xsoë' Abraham, cutu glaqué' gdu zxi'n xsoë' Abraham yúgu'té', san guc ca na' nayúj lu guich la'y, rna: “Yugu' zxi'n xsoë' Isaac lac gdu zxi'n xsu'.” ⁸Cni nac, nup nacgac zxi'në' bönni' náquinë' queë' Dios, clëg yúgu'té' nacque' zxi'në' Dios. Lëzca' cni, nacgac gdu zxi'n xsoë' Abraham nupz na' naljgac ni'a qui lë na' gzxi' lu në'ë Dios. ⁹Lë na' gzxi' lu në'ë Dios unödzejë' queë' Abraham rna cni: “Yetú iz na'a dza huöda', ati' Sara quiu' uzoanu-bi' tubi' bi'i bönni'dau'.”

¹⁰Clëgz lë ni guc cni, san lëzca' cati' Rebeca ni' nua'nu-bi' yugu' bi'i bönni'dau' queë' Isaac, xuz xtau'tu', ¹¹⁻¹³cati' ni' zi'a lajbi' len cutu bi núnicbi' le nac dxi'a o le cunác, Dios gudxë'-nu Rebeca na', gnë': “Bi'i bönni' zi'al quiu' gunbi' xchinbi' bi'i buróp.” Didza' ni rajlöz lë na' nayúj lu guich ca gnë' Dios, rna: “Bdxi'ida'-në' Jacob, len clëg Esaú.” Cni guc, bugá'n tsutsu le buzóë' tsaz Dios ca nac lë na' chgröczë'. Qui lë ni na' cutu rac cni ni'a qui tu le gac lun bunách, san nac cni le rböczë' Dios nu rulidzë'.

¹⁴¿Bizxa caz gnaru' na'a? ¿Naru' runtsë' Dios le cunác? Cutu ca' runë' cni. ¹⁵Dios gudxë' Moisés, gnë': “Huechi' ladxa'a nu rë'nda' huechi' ladxa'a, len udúl-li'da' nu rë'nda' udúl-li'da'.” ¹⁶Qui lë ni na', cutu rac cni ni'a qui le të'nicz bunách, o le runë' bayúdx bönni', san nac le rë'ncznë' Dios, ruhuechi' ladxë'ë bunách. ¹⁷Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y ca na' Dios gudxë' Faraón,

gnë': “Qui lë ni na' buzóa' li' ga rna bë'u quië ulu'a lahui yöl-la' huac quia' ga zu', len guna' ga lumbë' le naca' bunách gdu'të yödzyú.” ¹⁸Cni nac, Dios ruhuechi' ladxë'ë nu rë'ncznë', len lëzca' cni runë' zid icj ládxi'dau'huë' nu bönni' rë'nnë' gunë' zid icj ládxi'dau'huë' bönni' na', ca na' benë' queë' Faraón na'.

¹⁹Na'a guiëli' neda': “Chqui' cni nac, ¿bizx quië ruspaguë'ë bunách zxguia' Dios? ¿Nuzxa caz gac tá'baga' le rë'ncznë' Dios gunë'?”

²⁰Cutu ca' nac cni. ¿Nuzxa caz li' rutság yudxnu' Dios? ¿Naru' huactsa guië bönni' huen rö'ö tu yusu' náquini yu, gna: “¿Bizx quië benu' neda' cni?” ²¹¿Naru' cu dë lu në'ë bönni' huen rö'ö gunë' qui guna' na' tu yusu' nu ugún lei dxin ga lna', len qui la' guna' na'z gunë' yetú yusu' nu ugún lei dxin ga cunác lna'?

²²Rë'ncznë' Dios ulu'ë lahui ca gunë' zxguia' le cunác len gunë' ga gac bë' yöl-la' huac queë', san lu yöl-la' rböz zxön ladx' queë' bia' blenë' bönni' ni' ral-la' gchuguë' quequë', nup na' nabága'gac zxguia', le run bayúdx usnitië' lequë'. ²³Cni runë' Dios quië gac bë' nactër lsaca' yöl-la' ruzá' ladx' queë', lë na' rulu'ë lahui laugac nup na' ruhuechi' ladxë'ë, nup na' buzóë' quequë' zí'atël luzi'ë xbey yöl-la' yení' queë'. ²⁴Bunách cni bulidzë' Dios. Clëgz bulidzë' netu', bunách judío, san lëzca' bulidzë' bunách gza'a. ²⁵Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y ca na' bë'ë didza' Oseas uláz queë' Dios, gnë':

Nup cunacgac bunách quia',
Gu'a lagac: bunách quia'.

Ati' nup na' cutu bdx'i'ida',
Gu'a lagac: nup nadxi'ida'.

²⁶La' na'z ga gnia' quequè':
“Cutu nacli' bunách quia'”
Ni' si' laquè': “Yugu' zxi'nè' Dios
ban.”

²⁷Na'a, ca nac quegac zxi'n xsoè'
Israel, Isaías gnè':
Zal-la' la'yán zxi'n xsoè' Israel,
Lacquè' tsca rò' yuzx ra' yegu,
Lulé' nababzè'.

²⁸Xanru' la' guntè' ga utság dëra
Le bchuguè' quegac bunách
yödzyú ni.

²⁹Lëzca' cni bè'è didza' zí'atël
Isaías, gnè':
Dios, Xanru' uná bè' gdu,
La'naru' cu buca'nè' queèru'
yugu' zxi'n xsoaru',
Uga'nru' ca yödz Sodoma len
Gomorra,
Yugu' yödz na' busnitiè' Dios.

Bunách Israel len didza' dxi'a

³⁰¿Bizxa caz gnaru' na'a?
Chguladél-li'nè' nuhuöacquè' tsahui'
lahuè' Dios bönni' cunababquè'
Israel len cutu gulazú gulabö'è
luhuöaquè' tsahui' lahuè' Dios, san
nuhuöacquè' tsahui' le ta'yejlè'è
Dios. ³¹Na'a, zal-la' gulazú gulabö'è
bönni' Israel lunè' ca rna bè' zxba
queè' Dios, le ral-la' gun ga lacquè'
tsahui', cutu bdél-li'cnè' le ral-la'
gata' quequè' le tunè' ca rna bè'
zxba na'. ³²¿Bizx quiè na' guc cni?
Cni guc, le cutu glunè' cni lu yöl-la'
rejlè' quequè' Dios, san racz quequè'
glè'nnè' lunè' ca rna bè' zxba na',
ati' qui lè ni na' gulachíxinè', o huac
gnaru': Yajchégu'què' lu lè na' nazí'
lei: Guiöj Ga Nu Rajchegu'. ³³Ca nac
lè ni nayúj lu guich la'y, rna:

Gul-yú. Uzóa'-nè' yödz Sión
bönni'
Gaquè' ca guiöj ga nu tsajchegu',
Guiöj na' gun ga nu gchixi
gnigui.
Nu tsejlè' Lè', cutu ca' utuí'i nu
na'.

10 Bócha'adau', le rzè ladxa'a
len le rnaba' lahuè' Dios
gunè' quegac bunách Israel
nac gunè' ga lulé'. ²Runa' lna'
lau quequè', gdu ládxi'què' tui'
ládxi'què' Dios, san clëg len yöl-la'
rejni'i gdu. ³Cutu nözcnè' ca runè'
Dios, runzè' ga nacru' tsahui', san
tè'nnè' lun cuinquè' tsahui' racz
quequè', len cutu ta'cu'è nöxj ladxi'
lahuè' Dios quiè gac gunè' lequè'
tsahui'. ⁴Budx benè' Cristo le rè'ni
gun zxba queè' Moisés, benè' ga gac
luhuöac tsahui' yúgu'tè nup la'yejlè'
Lè'.

⁵Ca nac qui nu huöac tsahui' le
run ca rna bè' zxba queè' Dios,
buzujè' lu guich Moisés le rna cni:
“Bönni' na' gunè' gdutè ca rna bè'
zxba na', soè' gbanè' le gunè' cni.”
⁶Na'a, ca nac qui nu huöac tsahui'
le rejle' Dios, rna cni: “Cutu gnau'
lu icj ládxi'da'u, cugnáu': ¿nuzxa
caz cuen ni' yehua' yubá?”, lè na'
nac, quiè nu gun ga huötjè' Cristo,
⁷len cutu gnau': “¿Nuzxa caz huötj
ga dë latj qui nup chnatgac?”, lè na'
nac, quiè nu gun ga cuenè' Cristo,
urujè' lu yöl-la' gut. ⁸Na'a, ¿bizxa
caz rna? Cni rna: “Gal-la' ga zu'
zoacz xtídzè'è Dios. Lu ru'u len lu
icj ládxi'da'u zoa xtídzè'è na'.” Lè ni
nac didza' qui le réjlè'ru' Dios runtu'
lban qui, rnatu': ⁹“Chqui' didza'
gu'u gac bè' Jesús naquè' Xanu',
len huayéjlè'u gdu ladxu'u Dios

buspanè' Lè' lu yòl-la' gut, uláu' li'." ¹⁰Lu icj ládxi'dau'ru' réjle'ru' Jesús quiè gacru' tsahui' ati' len didza' rui'ru', rului'ru' lahui le naquè' queèru' Jesucristo quiè ularu'.

¹¹Nayúj lu guich la'y le rna: "Cutu ca' lutuí'í yúgu'tè nup ta'yejlè' Lè'."

¹²Dios, la' tuz ca rui' ladxè'è yugu' bönni' judío lenca' bönni' gdu'tè yödzyú, le naquè' Xanquè' yúgu'tè' lécze' Xanru', len napsquè' bi unödzyè' quegac yúgu'tè nup tu'lídz Lè'. ¹³Ca nac lè ni nayúj lu guich la'y, rna: "Lulá yúgu'tè nup lulídz Lè' Xanru'." ¹⁴¿Nacx gac lulídzè' Lè' chqui' cutu ta'yejlè'è Lè'? ¿Nacx gac la'yejlè'è Lè' chqui' gatga gulayönnè' ca nac queè'? ¿Nacx gac la'yönnè' chqui' nutu nu zoa nu gun lban lauquè'? ¹⁵¿Nacx gac lunè' lban chqui' nutu nu gsöla' lequè'? Ca nac lè ni nayúj lu guich, rna: "Bica' bagac nup na' la'dxinè' ga nacuá' bönni' rjenquè' lban qui le rbequi dxi ládxi'ru', len tunè' lban qui didza' dxi'a."

¹⁶Na'a, clèg yúgu'tè' gulazí' lu na'què' didza' dxi'a. Ca nac lè ni, Isaías gnè': "Xan, ¿nuzxa caz gyejlè' le bentu' lban qui?" ¹⁷Cni nac, la'yejlè' Lè' nup la'yöni, ati' lè na' ral-la' la'yöni nac xtídzè'è Cristo.

¹⁸Na'a rnia': "¿Naru' cu gulayönnè'?" Le nactè gulayönnè', ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Gdu'tè yödzyú gulayón chi'iquè';

Yúgu'tè latj guladxín xtídz'a'què'.

¹⁹Lèzca' rnia': "¿Naru' cu gláquibe'inè' lè ni bönni' Israel?" Le nactè gláquibe'inè' lei. Ga rzu lau, bè'è didza' uláz queè' Dios Moisés, gnè':

Guncza' ga uzxé'ili',

Le gdxí'ida' bunách cunababgac lbi'ili'.

Ni'a quegac bunách cuta'yejni'í guna' ga leyli'.

²⁰Gdöd ni' guctsquè' rugu ladxí' Isaías na', bè'è didza' uláz queè' Dios, gnè':

Guladzöli neda' nup cutu gulaguílj neda'.

Buluí' lahua' lauquè' bönni' cutu gulanabè' neda'.

²¹Na'a, ca nac quequè' bönni' Israel, bè'è didza' uláz queè' Dios Isaías na', gnè': "Gdu dza bulí na'a, bulidza' bunách cutún ca rna xtídz'a' len ta'dá'bag'a' neda'."

Nup nulagac ladj bunách Israel

11 Na'a rnia': ¿Naru' nubíj ladxè'è bunách Israel Dios? Cutu ca' nac cni. Néda'cza' naca' bönni' Israel. Naca' zxi'n xsoè' Abraham, len nababa' di'a dza queè' Benjamín, zxi'nczè' Israel na'. ²Dios cutu nubíj ladxè'è bunách queè', nup na' gröczè' queè' dza ni'tè. ¿Naru' cu nózili' lè na' nayúj lu guich la'y ca na' benè' Elías? Bulidzè' Dios len buquiè' bunách Israel, gnè': ³"Xan, chguludödcde' bönni' glu'è didza' uláz quiu', len guluquindjè' yugu' bcugu la'y quiu' ga buzégui'gactu'-ba' lau' Li' böa' bédxdau'. Tuza' neda' naga'na' quiu', ati' tè'nnè' ludöddè' ca' neda'." ⁴Na'a, ¿bizxa didza' bubi'è Dios? Cni gnè': "Nun chí'igacza'-nè' quia' tsonnlalj yu chi gayu'è bönni' cutu tu'zechu zxi'buquè' lau bdau' guiöj na' nazí' lei Baal." ⁵Lèzca' cni nac dza ni zoaru' na'a, naga'ngac la'gac bunách Israel, nup na' gröczè' queè' Dios le ruzá' ladxè'è cni quequè'. ⁶Chqui' nac le

ruzá' ladxé'ë cni quequè', cutu nac ni'a qui tu le gac lunè'. La'naru' guc ni'a qui tu le gac gunru', lè na' ruzá' ladxé'ë queëru' Dios cutur gac tu le ruzá' ladxé'ë queëru'.

⁷¿Bizxa caz gnaru' na'a? Lè na' gulaguiljè' bönni' Israel, cutu guladél-li'nè', san chguladél-li'nè' lei nup ni' gröczè' queè' Dios, ati' yezíca'rè' na', Dios benè' zid icj ládxi'dau'què'. ⁸Ca nac lè ni nayúj lu guich la'y, rna: “Dios benè' ga nacquè' chul nit.” Cni benè', len zal-la' gac la'lé'inè' le runè' len la'yönnè' xtídzè'ë, cutu ca' nayéjni'cnè'. Cni nac quequè' ga rdxintè dza ni zoaru' na'a. ⁹Ca nac lè ni bè'ë didza' ca' David, gnè':

Luhuóac le la'zón lequè' lni quequè'

Len ca tu yal-lj ga la'rólinè'.

Lac ca' le lun ga la'chíxinè',

Len ca tu le uzí' la lequè'.

¹⁰La'chúl yøj lauquè', cui la'lé'inè',

Len tsaz la'yechu cúdzu'què'

lu'è yua'.

Ca gac lulá bunách cunacgac judío

¹¹Na'a rnia': ¿Naru' gulachíxinè' bönni' judío ga bdxintè gulanitiè' tsaz? Cutu ca' guc ca', san guladá'baguè'ë xtídzè'ë Dios, ati' na'a Dios ru'è latj lulá nup cunacgac judío quiè gunè' ga luxzé'inè' lequè' bönni' judío. ¹²Le glünè' bönni' judío, gulachíxinè', ben ga bdxin quegac bunách yödzlyú ni le nac ca tu yöl-la' tsahui'. Chqui' cni guc, guta' yöl-la' tsahui' quegac nup cunacgac judío le gulanitiè' bönni' judío, szxónitèr gata' quegac bunách yödzlyú ni cati' luhuóaquè' queè' Dios bönni' judío na'.

¹³Na'a rëpa' lbi'ili' cunacli' judío, rnia': Le naca' gbaz nasöl'è'ë Dios laugac nup cunacgac judío, runa' zxön lè na' dè lu na'a ¹⁴quiè nazx ca' huac guna' ga luxzé'inè' lbi'ili' bönni' uládz quia', len cni guna' ga lulé' la'què'. ¹⁵Chqui' guluhuóac queè' Dios bunách nacua' gdu yödzlyú le gulunitiè' xlatjqüè' bönni' judío, szxónitèr gata' quegac bunách yödzlyú na' cati' luhuóaziè' xlatjqüè' na'. Gac ca rac cati' tu'bán nup chnatgac. ¹⁶Chqui' rgu'ru' quizi queè' Dios cua nildau' rubijru' zi'al, lèzca' cua na' nagá'n nac quizi queè', len chqui' uzoaru' quizi queè' Dios luí yag, lèzca' lac quizi queè' xzuza' në'i yag na'.

¹⁷Nacquè' la'què' bönni' judío ca xzuza' në'i tu yag olivo narúgugac, ati' lbi'ili', ca xzuza' në'i tu yag olivo gui'a, yajta'li' yag olivo dxi'a na', buazli' xlatjgac nup na' grúgugac, len ruzi'li' xbey luí len xchöni yag olivo dxi'a na'. ¹⁸Qui lè ni na', cutu gun ba zxön cuinli', cu uzoali' tsla'l nup nacgac ca xzuza' në'i na' narúgugac. Chqui' run ba zxön cuinli', ral-la' gnózili' clèg lbi'ili' rugáguli' luí yag na', san luí yag na' rugagu lbi'ili'.

¹⁹Nazx ca' gnau': “Gularugu xzuza' në'i yag na' quiè gac tsazia' neda' xlatjgac.” ²⁰Nactè didza' ru'u, san gularuguè' le cutu gulayejlè'ë ati' yajta'u li' yag na' le réjlè'u Dios. Qui lè ni na', cutu ral-la' gun ba zxön cuinu', san ral-la' gádxinu' Dios. ²¹Chqui' benè' leygac xzguia' Dios, nup na' nacgac gdu xzuza' në'i yag dxi'a na', gunè' xzguia' ca' li'. ²²Byutsca' na'a ca naquè' dxi'i ladxi' Dios, len ca runtsquè' ca' xzguia'.

Le nactè runtsquè' xzguia' nup na' gulachixi, san naquè' dxi'i ladxi' len li'. Qui lè ni na', ral-la' gúnteczu' le rajlóz yöl-la' dxi'i ladxi' queè' na', cui gchuguè' ca' li' lu yag queè' na'. ²³Lèzca' cni gac quequè' chqui' cutu luga'nè' lu yöl-la' curejlè' quequè', tsajta'què' leyúbl lu yag na', le napè' Dios yöl-la' huac gunè' ga tsajta'què' lei leyúbl. ²⁴Nacu' li' ca xzuza' nè'i grugu lu yag olivo gui'a len yajta'u yag olivo dxi'a ga nutu nu udá' xzuza' nè'i yag gui'a. Szxónitèr huac quequè', nup nacgac ca xzuza' nè'i gdu qui yag dxi'a na', huac tsajta'què' leyúbl lu yag quegacczè' na'.

Ca gac lulá bunách Israel

²⁵Bócha'adau', rē'nda' gnózili' lè ni bgachi', cui gun ba zxön cuinli' ca nac yöl-la' rejni'i queèli'. Guluhuöác zid ladxi' la'gac bunách Israel, ati' cni lacquè' ga gdxinr dza chnayazgac ga rna bē'è Dios yúgu'tè bunách cunacgac judío, nup na' ral-la' lulá. ²⁶Töd na' gata' latj lulé' ca' yúgu'tè bönni' Israel, ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

Gruj Sión Nu ruslá,

Len ugúa le cunác nungac xzi'n xsoè' Jacob.

²⁷Lè ni nac didza' dzag gúnlena' lequè'

Cati' ugúa' dul-la' nabága'què'.

²⁸Cni nac, guladá'baguè'è didza' dxi'a ati' Dios nubíj ladxè'è lequè' quiè gac ulali' lbi'ili', san nadxi'inè' ca' lequè' Dios, le gröczè' queè' xuz xtau'què'. ²⁹Tsaz runödzjè' Dios le runödzjè', len tsaz rulidzè' bunách. ³⁰Ca na' nac queèli', zí'atèl cutu benli' ca rna xtidzè'è Dios, ati' na'a

ruhuechi' ladxè'è lbi'ili' Dios le cutu glunè' ca rnè' bönni' judío, ³¹lèzca' cni nac quequè' na'a, cutu tunè' ca rnè' Dios, san cni gacz ga gdxinr dza huechi' ladxè'è lequè' Dios, le ruhuechi' ladxè'è lbi'ili' na'a. ³²Dios bubíj ladxè'è yúgu'tè bunách quiè la'dá'baguè'è xtidzè'è, quiè gac huechi' ladxè'è yúgu'tè'.

³³Zxöntèr nac yöl-la' tsahui' queè' Dios, lè na' nac yöl-la' rac zxön len yöl-la' rejni'i queè'. Nutu nu gac tsejni'i le nuzóè' Dios gunè', len cutu gac nu gnözi yugu' le runè' Dios. ³⁴¿Nuzxa caz gyejni'i le gza' ladxè'è Xanru'? ¿Nuzxa caz buzejni'i Lè'? ³⁵¿Nuzxa caz bi bunódzj queè' Dios quiè gun bayúdx bi ubi'è Dios qui? ³⁶Yúgu'tè le dè narujgac lu nè'è Dios, len tac lu nè'è, len nacgac quiè uzi'è xbeygac. Gactecz queè' Dios yöl-la' ba. Ca' gac.

Ral-la' udód cuinru' quizi queè' Dios

12 Böchi' lza'adau'. Ruhuechi' ladxè'è rè'u Dios. Qui lè ni na' ráta'yua' lauli' udód cuinli' lu nè'è Dios, gacli' ca tu le nac ban rgu'ru' lu nè'è Dios, quiè gacli' quizi queè', le gac tu le gdzag ladxè'è Dios. Lè ni ral-la' gunli', le rajlóz le rej ládxi'ru'-nè' Dios. ²Cutur gunli' la' tuz ca tun bunách dza ni zoaru' na'a, san gul-gác bunách cub le nucubè' Dios icj ládxi'dau'li'. Gul-gún cni quiè gac gnózili' le nac dxi'a rē'nnè' Dios gunli', lè na' rdzag ladxè'è, len le nac gdu.

³Na'a, le zoa le buzá' ladxè'è quia' Dios, rēpa' yúgu'tèli': Cutu gun ba zxön cuinli', le cural-la' gunli', san ral-la' gacli' nöxj ladxi' ca rbequi

icjli', tsca nac yöl-la' rejlë' queëli'
 Dios le bennë' qui queëli'. ⁴Ca
 na' nac tuz gdu ca nayá' nabinru',
 zal-la' zian le nagudi' dzáglenru',
 len clëg tuz dxin tun yúgu'të le zian
 na' nagudi' dzáglenru', ⁵lëzca' cni
 nac queëru'. Zal-la' zianru' zoaru',
 nacru' ca tuz le nayá' nabinru' le
 nacru' tuz len Cristo, ati' qui lë ni
 na' yúgu'tëru' nacru' tuz turu' len
 yeturu'.

⁶Tu turu' dë lu na'ru' tu le bennë'
 queëru' Dios, ati' nadza'gac tu tu
 tsca nac le buzá' ladxë'ë qui queëru'.
 Bönni' na' Dios bunödzejë' queë' gu'ë
 didza' uláz queë', tsca rejlë'ë Lë',
 ral-la' gu'ë didza' bönni' na'. ⁷Bönni'
 na' Dios bunödzejë' queë' gunë'
 xchinë', dxí'adau' ral-la' gunë' dxin
 na'. Bönni' na' Dios bunödzejë' queë'
 usëdnë' bunách, dxí'adau' ral-la'
 usëdnë' bunách. ⁸Bönni' na' Dios
 bunödzejë' queë' uzéjni'në' bunách,
 dxí'adau' ral-la' uzéjni'në' lequë'.
 Bönni' bi unödzejë' qui nu yubl, gdu
 ladxë'ë ral-la' unödzejë'. Bönni' rna
 bé'inë' bunách, gdu ladxë'ë ral-la'
 gunë' cni. Bönni' ráclenë' lzë'ë, len
 yöl-la' rudziji ral-la' gunë' cni.

**Yugu' le ral-la' gun nu
 naqui queë' Cristo**

⁹Ral-la' gdxí'ili' lza'li' gdu ladxí'li'.
 Gul-cuasi le cunác.

Gul-güí' ladxí'li' gunli' le nac
 dxi'a.

¹⁰Gul-dxí'i-cnë' lza'li' ca
 nadxí'igacli'-në' bóchi'czli'.
 Ca runli'-në' ba la'n lza'li' ral-la'
 gunli' ga gacrë' blau lza'li' ca
 nacli' la' cuinzli'.

¹¹Gul-tiptecz ladxí'li' len cutu
 gacli' zxhuëd.

Gul-gún xchinë' Xanru' gdu
 ladxí'li'.

¹²Gul-dziji le zoa le runli' löz.
 Gul-cóz zxön ladxí' cati' bi rzaca'
 rgu'li'.

Gul-lídzteczë' Dios.

¹³Gul-nódzj quegac bunách queë'
 Cristo tsca nayadzjcnë'.
 Gul-güí' latj ga la'cuá' nup
 ta'dxín queëli'.

¹⁴Gul-náb-në' Dios gunë' dxi'a
 quegac nup ta'bía ladxí'gac
 lbi'ili'.

Gul-náb gac dxi'a quequë', len
 cutu udxiali' lequë' dö'.

¹⁵Gul-dzjilen nup tu'dziji.
 Gul-cödxlen nup ta'bódx.

¹⁶Gul-gác tuz len lza'li'.

Cutu gun ba zxön cuinli', san
 gul-gún-quë' tsaxón bönni'
 nöxj ladxí'.

Cutu gáquili' chnadél-li'li' yöl-la'
 rejni'i gdu.

¹⁷Nutu nu ubi'ili' qui, cu gua'li' dö'
 qui nu rua' dö' queëli'.

Gul-gún dxi'a quegac yúgu'të
 bunách.

¹⁸Chqui' huac, tsca sáqui'li',
 gul-cóz dxi'a len yúgu'të
 bunách.

¹⁹Böchi' lza'adau', cutu uzí' lali'
 bunách la' lbi'izli', san gul-güí' latj
 ubi'ë Dios quegac bunách na', le
 nayúj lu guich la'y le rna: "Néda'cza'
 uzí' la'. Neda' ubi'a quegac bunách."
 Cni gnë' Xanru' Dios. ²⁰Lëzca' cni
 rna: "Chqui' zoë' bönni' curdzaguë'
 li' dxi'a len rdunë', bë'ë le gahuë'.
 Chqui' rbidxë' nis, bë'ë le gui'jë'."
 Cati' gunu' cni, gunu' ga utui'në'
 bönni' na'. ²¹Cutu gu'u latj uxíj
 li' le cunác, san buxíj le cunác na',
 ugunu' dxin le nac dxi'a.

13 Yúgu'tèli' ral-la' gunli' ca ta'né' bönni' yúlahui'. Dioscz budödè' lu na'què' yöl-la' uná bè' napquè', len nucu'è xlatjquè' bönni' ni dè lu na'què' yöl-la' uná bè'. ²Qui lè ni na', nu rdá'baga' yúlahui' rdá'baga' le nuzóè' Dios, ati' nup ta'dá'baga' cni, grugu quegac. ³Nacu'è bönni' yúlahui', clèg quiè luzeynè' ba nadx nu run le nac dxi'a, san quiè luzeynè' ba nadx nu rua' dö'. Chqui' rè'nnu' gunu' ga cutu luzeynè' li' ba nadx, ben le nac dxi'a, ati' uruju' dxi'a lauquè'. ⁴Naquè' bönni' yúlahui' ni'a nè'è Dios quiè gáclenè' li', san chqui' runu' le cunác, ral-la' gádxinu', le cutu nu'è daduz xuyág yúlahui'. Naquè' ni'a nè'è Dios quiè uzí' lè', gunè' zxguia' nu rua' dö'. ⁵Qui lè ni na' run bayúdx gunli' ca rnè' bönni' na' dè lu nè'è, clègz le budödè' Dios lu nè'è gunè' lbi'ili' zxguia', san lèzca' quiè soa dxiz ládxi'dau'li' lahuè' Dios. ⁶Qui lè ni na' ca' rguizxj lazli' qui yúlahui', le nacquè' bönni' yúlahui' ni'a nè'è Dios len tunè' le nudödè' lu na'què'. ⁷Gul-quízxj yúgu'tè bunách le rál-la'li' quequè'. Gul-quízxj lazli' lu na' nu ral-la' uquízxj lazli'. Gul-quízxj dumí nu ral-la' quízxjli'. Gul-gadxi nu ral-la' gádxili', len gul-gún ba la'n nu ral-la' gunli' ba la'n. ⁸Nutu nu bi ral-la' gál-la'li' qui, san tuz ral-la' gdxili' lza'li', le chben gdu ca rna bè' zxba queè' Dios nu nadxí'i lzè'i. ⁹Cni ta'ná bè' zxba na':

Cutu gunu' dul-la' le rguitsj zxba qui yöl-la' nutság na'.
Cutu gdöddu' bunách.
Cutu cuanu'.

Cutu gneu' qui lza'u le cunác.

Cutu sè ladxu'u le dè qui lza'u.

Yugu' zxba ni len yúgu'tè zxba yezica', udx gun nu run ca rna didza' rna cni: "Bdxi'i lza'u ca nadxí'i cuinu'." ¹⁰Nu na' nadxí'i lzè'i cutu bi run qui lzè'i le cunác. Cni nac, nu na' nadxí'i lzè'i run gdu ca rna bè' zxba queè' Dios.

¹¹Gul-gún cni le nózili' ca rac dza ni zoaru' na'a, len nózili' ca' chbdxin dza uspán ládxi'li' ca rubán nu chgux, le chzoar gal-la' dza ularu' lu le cunác ca guc cati' ni' gzu lauru' réjlè'ru' Cristo. ¹²Ga zoaru' na'a nac ca chdzö'l, ati' chzoa töd rël na', san ga na' zoè' Cristo nac ca lahui' dza ati' chzoa tsajsoaru' ni'. Qui lè ni na' ral-la' uca'nru' le tun bunách ga chul xöhui'. Ca na' rugacu cuinè' le run chi'i lè' lu gdil-l bönni' rijè' gdil-l, ral-la' taru' lu yení' queè' Dios, le gun chi'i rè'u lu na' tu' xöhui'. ¹³Quiè gunru' cni ral-la' gunru' dxi'a ca ral-la' gun nu rda lahui' dza. Cutu ral-la' súdxiru' len cutu gágulè'ru'. Cutu ral-la' gunru' le cunác len clèg le gun ditj rè'u. Cutu ral-la' tíl-lenru' lza'ru' len cutu uzxé'iru' lza'ru'. ¹⁴Na'a, ral-la' un cuinli' lu icj ládxi'dau'li' ca naquè' Xanru' Jesucristo, len cutu güi' ládxi'li' gunli' le rzè ládxi'li' lu yöl-la' bunáchz queè'li'.

Cutu si' quídza'ru' böchi' lza'ru'

14 Gul-güi' latj gun tsaxxón lbi'ili' nu rejle' Cristo zal-la' cutu nac gdu ca rejle' Lè' nu na'. Cutu tíl-lenli' nu na' ca nacgac le runi nu na' huac nu gun. ²Ca nac lè ni, nacu'è bönni' runi lequè' huac

lahuè' yúgu'tè le tagu bunách, san yela'què' bönni', cunác gdu ca ta'yejlé'ë Cristo, tahuè' tuz le raz ruzoaru'. ³Na'a, bönni' na' rahuè' yúgu'tè cutu ral-la' uzóè' tsal'l bönni' cutu rahuè' yúgu'tè, len lèzca' cni, bönni' na' cutu rahuè' yúgu'tè cutu ral-la' si' quidzè'ë bönni' na' rahuè' yúgu'tè, le nazí' lu nè'ë Dios gropè' bönni' na' ta'yejlé'ë Cristo. ⁴¿Nuzxa caz li', rzi' quidzu'u bönni' huen dxin qui nu yubl? Bönni' na' naquè' huen dxin queè' Dios, lahuè' Xanczè' urujè' tsahui' o cutu urujè' tsahui'. Urujè' tsahui' lahuè' Dios, le gunczè' Xanru' Dios ga urujè' tsahui'.

⁵Nazx ca' zoè' bönni' runrè' zxon tu dza ca runè' zxon yezica' dza, ati' bönni' yubl, tuz ca runè' zxon yúgu'tè dza. Tu turu' ral-la' usédtsaru' chqui' nac dxi'a le runru'. ⁶Bönni' na' runè' zxon tu dza, runè' lei zxon quiè tsej ladxè'ë Xanru', ati' bönni' na' cutu runè' zxon dza na', quiè tsej ladxè'ë Xanru' cutu runè' zxon dza na'. Lèzca' cni, bönni' na' rahuè' yúgu'tè, rahuè' cni quiè tsej ladxè'ë Xanru', le rè'ë Dios: "Xclenu'", ati' bönni' na' cutu rahuè' yúgu'tè, cutu rahuè' lei quiè tsej ladxè'ë Xanru', len rè'ë ca' Dios: "Xclenu'."

⁷Cutu zoè' nabanè' queèzè' nitúè' bönni' ladjru' rè'u, len cutu ratiè' queèzè' nitúè' bönni'. ⁸Chqui' zoaru' nabanru', quiè tsij ládxi'ru'-nè' Xanru' zoaru' nabanru', len chqui' gatru', quiè gac yöl-la' ba queè' Xanru' gatru'. Cni nac, chqui' zoaru' nabanru' o chqui' gatru', náquiczru' queè' Xanru'. ⁹Qui lè ni na' ca' gutiè' Cristo len bubanè', quiè

gaquè' Xangac nup chnatgac len nup nabangac.

¹⁰Na'a li', ¿bizx quiè rulág yudxu' böchi' lza'u? ¿Bizx quiè ruzú' tsal'l böchi' lza'u? Yúgu'tèru' gdxinru' lahuè' Cristo ga cuequi xbeynè' rè'u. ¹¹Ca nac lè ni nayúj lu guich la'y, rna:

Rnè' Xanru': "Ni'a quia' néda'cza',

Luzechu zxibgac lahua' neda' yúgu'tè bunách.

La'guixjò' yalj lulu naca' Dios."

¹²Cni nac, cuequi xbeynè' yúgu'tèru' Dios.

**Cutu gunru' ga gchixi
gnignè' böchi' lza'ru'**

¹³Qui lè ni na', cutur ral-la' ulág yudxru' lza'ru', san ral-la' gun yudxru' cui gunru' ga gchixi gnignè' böchi' lza'ru', len cui gunru' ga gunè' dul-la' lza'ru' na'. ¹⁴Nözcзда' cutu bi dè le ráguru' le gac gun ga cutur nacru' dxi'a lahuè' Dios, ati' rajlóz lè ni didza' bè'ë Xanru' Jesús. Chqui' ráquinè' bönni', zoa bi gac gun ga cutur naquè' dxi'a lahuè' Dios, queè' bönni' ni, cni nac. ¹⁵Chqui' rushui'nnu' böchi' lza'u, le ragu' le runi lè' cural-la' gáguru', cutu runu' ca ral-la' gun nu nadxí'i böchi' lzè'i. Cutu bi ral-la' gagu' le gun ga gac chop ladxè'ë bönni' na', gutiè' Cristo uláz queè'. ¹⁶Qui lè ni na', cutu bi gunli' le gun ga la'né xöhui' bunách qui le runi lbi'ili' nac dxi'a. ¹⁷Cati' rna bé'inè' rè'u Dios, cutu rui' ládxi'ru' le gui'j gáguru', san rui' ládxi'ru' gacru' tsahui' len soaru' dxi ladxí', len udzjíjiru', yugu' le gac gunru' le zóalenè' rè'u Dios Bò' La'y. ¹⁸Núti'tèz nu run xchinè'

Cristo ca nacgac lë ni, run le rdzag ladxë'ë Dios, ati' urúj dxi'a laugac bunách.

¹⁹Qui lë ni na' ral-la' gunru' le lun ga gata' quegac bunách le rbequi dxi ládxi'ru', len le lun tsutsu turu' yeturu' ca réjlë'ru' Cristo. ²⁰Cutu bi ral-la' gagu' le gun ga gac chop ladxí' nu na' nuzóë' Dios. Nactë le ta'ná bunách: “Yúgu'të dë latj gáguru'”, san gunru' le cunác chqui' gunru' ga gchixi gnignë' lza'ru' ni'a qui lë na' ráguru'. ²¹Dxi'ar gac cutu gagu' bëla' len cutu gui'ju' xisi uva, len cutu bi gunu' le gun ga gchixi gnignë' böchi' lza'u, o le gun ga gac chop ladxë'ë, o le gun ga huöta' ggul ladxë'ë ca rejlä'ë Cristo. ²²Chqui' réjlë'u dë latj bi gunu', ral-la' gunu' cni lahuë' Dios ga zu' tuzu'. Bica' ba bönni' na' cutu ruxós lë' ládxi'dau'huë' ni'a qui lë na' runi lë' dë latj gunë', ²³san bönni' na' rac chop ladxë'ë ni'a qui le rahuë', nabaguë'ë zxguia', le runë' le cutu runi lë' dë latj gunë'. Nac dul-la' yúgu'të le runru', le cutu runi rë'u dë latj gunru'.

Gunru' le rdzag ladxë'ë böchi' lza'ru'

15 Qui lë ni na', chqui' nacru' tsutsu ca réjlë'ru' Cristo, ral-la' gua' glenru' nup na' nöta' nagúl ládxi'gac ca ta'yejlë' Cristo. Cutu ral-la' gunru' le rdzag ládxi'ru' la' cuinzru'. ²Yúgu'tëru' ral-la' gunru' le rdzag ladxë'ë böchi' lza'ru' quië gac dxi'a queë', len gdip ladxë'ë ca rejlä'ë Cristo. ³Cni ral-la' gunru', le cutu benë' Cristo le bdzag ladxë'ë la' cuinzë', san gac queë' ca na' nayúj lu guich la'y, rna: “Dubága'gac neda' didza' xöhui' glui'

nup gulané xöhui' quiu' Li', Dios.” ⁴Yúgu'të le guluzujë' lu guich la'y dza ni'të, guluzujë' lu guich quië usëdi rë'u. Lë na' nayúj lu guich la'y run ga rbözru' zxon ladxí' len ruhuí' zxon rë'u. Qui lë ni na' zoa le runru' löz. ⁵Rnabda'-në' Dios, Nu run ga rbözru' zxon ladxí' len Nu ruhuí' zxon rë'u, gunë' ga gacli' tuz ca runi lbi'ili', gacli' ca na' rë'nnë' Jesucristo. ⁶Cni ral-la' gunli' quië gacli' tuz, tsaxxón cu'li'-në' yöl-la' ba Dios, Xuzë' Xanru' Jesucristo. ⁷Qui lë ni na', quië gac yöl-la' ba queë' Dios, gul-sí' lu na'li' tuli' yetuli' ca na' Cristo gzxi' lu në'ë ca' rë'u. ⁸Cni ral-la' gunli', le rëpa' lbi'ili': Bidë' Jesucristo, gúclenë' bunách judío ati' cni bulu'ë lahui nac gdutë li didza' ru'ë Dios, ati' benë' ga guludxín le gzxi' lu në'ë Dios unödzejë' quequë' xuz xtau'tu'.

La'yöni didza' dxi'a bunách gza'a

⁹Bidë' ca' Cristo quië benë' ga la'gú'u Dios yöl-la' ba nup cunacgac judío le ruhuechi' ladxë'ë lequë' Dios. Ca nac lë ni nayúj lu guich la'y, rna:

Qui lë ni na', laugac bunách gdutë yödzyly,
Ulu'a lahui le nacu' Li',
Len gul-la' quiu' yöl-la' ba.

¹⁰Ga yubl nayúj lu guich la'y, rna:
Lbi'ili', bunách gdutë yödzyly,
Gul-dzójilen bunách queë' Dios.

¹¹Ga yubl nayúj ca' lu guich la'y, rna:
Gul-cu'ë Xanru' yöl-la' ba,
Yúgu'tëli' cunacli' judío.
Gul-tsój ládxi'li' Lë',
Yúgu'tëli' zoali' gdutë yödzyly.

¹²Lëzca' cni buzujë' lu guich Isaías le rna:

Gla' lahui Nu nabáb di'a dza
queë' Isaí.

Gac blau Nu na' quië gna be'i
nup cunacgac judío.

Nup ni lun löz Lë'.
 13Rnaba' lahuë' Dios, Nu run ga

runru' löz, gunë' ga udzjitsquili'
len ga soali' dxi ladxi' le réjlë'li' Lë',
len gunë' ga gac gdu ca runli' löz, le
zoalen lbi'ili' yöl-la' huac queë' Dios
Bö' La'y.

14Böchi' lza'adau'. Chnözcza'
rúnteczli' le nac dxi'a len dëtsca
queëli' yöl-la' rejni'i quië gac
uzéjni'li' lza'li'. 15Na'a naca' rugu
ladxi', ruzuja' queëli' lu guich ni,
böcha'a, rusá'a ládxi'li' le zoa le
buzá' ladxë'ë quia' Dios. 16Qui lë ni
na' runa' xchinë' Jesucristo laugac
bunách cunacgac judío, len runa'
lban qui didza' dxi'a queë' Dios,
quië gac ugu'a lu në'ë Dios bunách
cunacgac judío, nup na' gröczë'
queë' Lë' Dios Bö' La'y. Lacquë' ca
tu le rgu'ru' lu në'ë Dios, le rdzag
ladxë'ë Lë'.

17Na'a, le rúnlena' tsaxón
Jesucristo dxin, dë lu na'a gdzag
ladxa'a ca nac le nuna' lu xchinë'
Dios. 18Lëzca' rurúguida' gnia'
ca nac lë na' benë' Cristo lu na'a
neda', benë' ga tun ca rna xtudzë'ë
Dios bunách cunacgac judío. Lë ni
benë' Lë', bugunë' dxin didza' bë'a
neda' len yugu' dxin bena' neda'.
19Lu na'a neda' bugunë' dxin ca' le
nagac bë' bulu'ë lahui Lë' len yugu'
yöl-la' huac zxön benë', len yöl-la'
huac queë' Dios Bö' La'y gzoalen
neda'. Cni guc, gzu lahua' runa'
lban lu yödz Jerusalén, ati' gdu
zbi'il ga rdxintë luyú Ilírico, chnuna'
lban qui didza' dxi'a ca nac queë'

Cristo. 20Bë' ladxa'a bena' lban
qui didza' dxi'a ga cutu gulayöni
bunách ca nac queë' Cristo.
La'naru' guna' lban ga chgulayöni
bunách, guna' neda' ca runë' bönni'
ruguel-lë'ë lahui dxin zxön chnunë'
bönni' yubl. 21Ca bena' neda' nac
ca na' nayúj lu guich la'y, rna:

La'le'i nup nacuá' ga nutu nu
ben lban queë' Lë',

Len la'yejni'i nup gatga gulayöni
ca nac queë'.

Rë'nnë' Pablo tsijë' Roma

22Qui lë ni na', zal-la' zian lzu
gu'nda' guida' ga zoali', cutu guc
guida'. 23Na'a, chbudx bena' dxin
quia' yugu' latj ni, len chrë'nda'
zian iz guida' ga zoali'. 24Qui lë ni
na', cati' tsija' luyú España, töda'
ga zoali' lbi'ili', le runa' löz duyúa'
lbi'ili', len udzjilenda' lbi'ili'. Töd ni'
huac ugu'li' neda' nöz. 25Na'a ral-la'
tsija' Jerusalén, tsju'a ni' tu le
gaclen nup ni' náquigac queë' Cristo.
26Cni guna', le guladzág ládxi'quë'
bönni' nacu'ë luyú Macedonia len
luyú Acaya, gultubë' bi tu'nödzjë'
quegac bunách yechi' dzaggac
bunách queë' Cristo, nacu'ë
Jerusalén. 27Guladzág ládxi'quë'
bönni' cunacquë' judío glunë' lë ni.
Le nactë nac tu le tal-lë'ë quegac
bunách judío ni'. Chqui' bönni'
cunacquë' judío tu'zi'ë xbey le
nagac queë' Dios ni'a qui le nungac
bunách judío, lëzca' ral-la' lácnenë'
bunách judío na', lugunë' dxin le dë
quequë'. 28Qui lë ni na', cati' udx
udöda' lu na'gac bunách judío lë na'
gulunödzjë' bönni' ni, ni'r töda' ga
zoali' lbi'ili' cati' tsija' luyú España.
29Cati' guida' ga zoali', runa' löz

gdxínlena' yúgu'tè le ruzi'ru' xbey ni'a qui didza' dxi'a queè' Cristo.

³⁰Ni'a queè' Xanru' Jesucristo len ni'a qui yöl-la' nadxí'i ruchizíe' icj ládxi'dau'ru' Dios Bó' La'y, ráta'yua' lauli', bócha'adau', ulidzli'-nè' tsaxxón len neda' Dios, gnábili'-nè' gáclenè' neda'. ³¹Gul-náb lahuè' Dios gunè' ga ulá' neda' lu na'què' bönni' cuta'yejlè'è nacu'è luyú Judea, len gunè' ca' ga la'dzág ládxi'què' la'zi'è lè na' tsju'a bönni' nacquè' queè' Cristo, nacu'è Jerusalén. ³²Gul-náb ca' lahuè', chqui' nac ca rë'nnè' Dios, gunnè' neda' latj gdxina' queè'li' len yöl-la' rudziji quia', quiè uzí' ládxi'léna' lbi'ili'. ³³Na'a rnabda'-nè' Dios, Nu run ga zoaru' dxi ladxi', sóalenè' yúgu'tèli'. Ca' gac.

**Tu'gáp Dios lza'gac
bunách queè' Cristo**

16 Rgu'a-nu lu na'li' Febe, ngul zanru' da'nu Xanru'. Nacnu ngul huen dxin queè' Dios dzagnu bunách queè' Cristo lu yödzcencrea. ²Uláz queè' Xanru' gul-sí' lu na'li'-nu ngul na', ca ral-la' lun bunách queè' Cristo. Gul-gaclen lènu, unödzejli' queènu bíti'tèz bi rquinnu. Lècznu gúclennu bunách zian, len gúclennu ca' neda'.

³Gul-gáp Dios Priscila len Aquilo, nup na' glunlen neda' tsaxxón dxin queè' Jesucristo. ⁴Chopè' ni guladödè' ga gzoa banádx latiè' quiè glunè' ga cugatia' neda', ati' rëpa' lequè': xclenli', len clèg neda'z, san lèzca' tè'è lequè': xclenli', yúgu'tè böchi' lza'ru' nababquè' gap nacuá' bunách queè' Cristo cunacgac judío. ⁵Gul-gáp ca' Dios

bunách queè' Cristo tu'dubè' lu yu'u lidxquè' Priscila len Aquilo na'. Gul-gáp ca' Dios Epeneto, bönni' na' nadxí'ida'. Bönni' ni gyejlè'è Cristo zí'atèl ca yúgu'tè bunách luyú Acaya. ⁶Gul-gáp Dios María, ngul na' bennu dxin zxón queè' Cristo ga ni' rudubli' lbi'ili'. ⁷Gul-gáp Dios Andrónico len Junias, yugu' bönni' uládz quia'. Bönni' ni guladzúnlenè' neda' tsaxxón lidx guia, len nadél-la'què' latj blau ladj bönni' gbaz nasölè'è Cristo. Lèzca' gulayejlè'è Cristo zí'al ca neda'.

⁸Gul-gáp Dios Amplias, bönni' na' nadxí'ida' le náquinè' queè' Xanru'. ⁹Gul-gáp Dios Urbano, bönni' na' bénlenè' netu' tsaxxón dxin queè' Jesucristo. Gul-gáp ca' Dios Estaquis, bönni' na' nadxí'ida'. ¹⁰Gul-gáp Dios Apeles, bönni' na' nac bè' rejlè'è Cristo. Gul-gáp ca' Dios nup nacuá' lidxè' Aristóbulo. ¹¹Gul-gáp Dios Herodión, bönni' uládz quia'. Gul-gáp ca' Dios nup nacuá' lidxè' Narciso, ta'yejlè'è Xanru'. ¹²Gul-gáp Dios Trifena len Trifosa, ngul na' tunnu dxin queè' Xanru'. Gul-gáp ca' Dios Pérsida, ngul na' bennu dxin zxón queè' Xanru', ati' nadxí'iru'-nu. ¹³Gul-gáp Dios Rufo, bönni' rò queè' Xanru'. Gul-gáp ca' Dios xnè'è Rufo na', nacnu ca' ca xna'cza'. ¹⁴Gul-gáp ca' Dios Asíncrito, len Flegonte, len Hermas, len Patrobas, len Hermes, lenca' yugu' böchi' lza'ru' da'què' Xanru', nacuá'lenè' lequè'. ¹⁵Gul-gáp ca' Dios Filólogo len Julia, len Nereo, len ngul zanè' Nereo na', lenca' Olímpas len yúgu'tè böchi' lza'ru' ta'yejlè'è Cristo, nacuá'lenè' lequè'.

¹⁶Gul-gáp Dios lza'li', unída'li' lza'li' lu yöl-la' nadxí'i queëli'. Tu'gapè' Dios lbi'ili' yúgu'tè böchi' lza'ru' nababquè' gap nacuá' bunách queè' Cristo ni.

¹⁷Na'a, ráta'yua' lauli', bócha'adau', gul-gún ga lac bè' nup tun ga grujli' chopl len tun ga gchixi gníguili', le tu'sèdi le cutu rajlóz le nazèdli'. Gul-cuít ga nacuá' bunách cni ¹⁸le cutu tun xchinè' Jesucristo. Tunè' dxin quiè bi gata' quégaczè', len ta'zí' yé'inè' yugu' bönni' nöxj ladxi', tu'gunè' dxin didza' nöxj ladxi' len didza' tséjlè'ru' le cunác.

¹⁹Rzè didza' ca na' runli' ca rna xtidzè'è Xanru', ati' ta'yöni yúgu'tè bunách. Qui lè ni na' rudzijda' ni'a qui le runli' lbi'ili'. Na'a, rènda' gacli' sina' gunli' le nac dxi'a, len clèg gunli' le cunác. ²⁰Dios, Nu run ga zoaru' dxi ladxi', zi'a gunè' ga uxicjli' Satanás, tu' xöhui'. Rnaba' lahuè' Xanru' Jesucristo uzá' ladxè'è queëli' le gaclen lbi'ili'.

²¹Rugapbi' lbi'ili' Dios bi'i Timoteo, bi'i na' rúnlenbi' neda' tsazxón dxin. Tu'gapè' ca' lbi'ili' Dios Lucio len Jasón len Sosípater, yugu' bönni' uládz quia'.

²²Neda', Tercio, ruzuja' lu guich didza' ni ru'è Pablo, rugapa' ca' lbi'ili' Dios, dzaguè' neda' Xanru'.

²³Rugapè' ca' lbi'ili' Dios Gayo, bönni' ni ru'è neda' latj zoa' lidxè', len ru'è ca' latj tu'dúb ni yúgu'tè bunách queè' Cristo. Rugapè' lbi'ili' Dios Erasto, bönni' yu'u lu në'è dumí qui yödZ ni. Rugapè' ca' lbi'ili' Dios Cuarto, bóchi'ru'dau'.

²⁴Rnabda'-nè' Xanru' Jesucristo uzá' ladxè'è queëli' yúgu'tèli' le gaclen lbi'ili'. Ca' gac.

Yöl-la' ba Dios

²⁵Na'a, rgu'tu'-nè' yöl-la' ba Dios, Nu gac gun tsutsu lbi'ili' ca nac didza' dxi'a runa' lban qui, len ca nac lban runa' ca nac queè' Jesucristo, len ca nac le bulu'è lahui Dios qui le bgachi' queè', lè na' bucachè'è Lè' dza ni'tè ga bdxintè na'a dza. ²⁶Na'a chbulu'è lahui lè ni yugu' lu guich guluzujè' bönni' glu'è didza' uláz queè' Dios ca na' gnaczè' Dios, Nu zoatecz. Na'a rac lban qui laugac yúgu'tè bunách quiè gac la'yejlè' Cristo len lun ca rna xtidzè'è.

²⁷Ni'a qui le benè' Jesucristo, gactecz yöl-la' ba queè' la'z dui Dios, Nu ractèrcz. Ca' gac.